

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน พ.ศ.๒๕๖๓

คำนำ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีภารกิจหลักที่สำคัญประการหนึ่งคือการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์ภาค/กลุ่ม/จังหวัด เป็นแผนพัฒนาที่จะนำนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงทิศทางการพัฒนาจังหวัดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในระดับพื้นที่ รวมทั้งก่อให้เกิดการปฏิบัติงาน ในรูปแบบบูรณาการ ของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาโดยรวม

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ฉบับที่บทวน พ.ศ.๒๕๖๓ ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นตามขั้นตอนกระบวนการที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งจากหน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี ในฐานะผู้ประสานงานการจัดทำแผน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและระบบการปฏิบัติงาน ที่จะใช้เป็นทิศทางการประสานงาน และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขอขอบคุณหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำด้วยดี

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี
กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑ - ๑๐
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๑๑-๒๕
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๑-๓๙
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	๔๐-๕๙
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	๖๐-๖๔
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)	๖๕-๑๐๙
ภาคผนวก	คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๓/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ระดับจังหวัด
	คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนา ด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี
	ข้อมูลศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)
	ข้อมูลระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดอุทัยธานี
	ข้อมูลสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดอุทัยธานี

สารบัญตาราง

หัวข้อ	หน้า	
ตารางที่ ๑	ข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติ	๑๕
ตารางที่ ๒	การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	๑๗
ตารางที่ ๓	ข้อมูลประชากรของจังหวัดอุทัยธานี	๑๘
ตารางที่ ๔	ข้อมูลจำนวนครัวเรือนของจังหวัดอุทัยธานี	๑๙
ตารางที่ ๕	ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)	๒๒
ตารางที่ ๖	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดอุทัยธานี	๒๓
ตารางที่ ๗	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดอุทัยธานี	๒๕
ตารางที่ ๘	ข้อมูลพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทานแยกตามรายอำเภอ	๒๖
ตารางที่ ๙	ข้อมูลด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานี	๒๗
ตารางที่ ๑๐	คาดการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ปีการผลิต พ.ศ.๒๕๖๒/๒๕๖๓	๒๘
ตารางที่ ๑๑	ข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด	๒๙
ตารางที่ ๑๒	ข้อมูลแสดงการเลี้ยงและมูลค่าสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๖๑	๓๐
ตารางที่ ๑๓	ข้อมูลแสดงประเภทแหล่งน้ำ และเนื้อที่แหล่งน้ำของจังหวัดอุทัยธานี	๓๑
ตารางที่ ๑๔	ข้อมูลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ของจังหวัดอุทัยธานี	๓๒
ตารางที่ ๑๔	ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ใน ๔ ด้าน ของจังหวัดอุทัยธานี	๓๓
ตารางที่ ๑๕	ข้อมูลสินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด	๓๔
ตารางที่ ๑๖	ข้อมูลสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรของจังหวัดอุทัยธานี	๓๕
ตารางที่ ๑๗	ข้อมูลจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรของจังหวัดอุทัยธานี	๓๖
ตารางที่ ๑๘	ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดอุทัยธานี	๓๗
ตารางที่ ๑๙	ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ	๓๘
ตารางที่ ๒๐	ข้อมูล Smart Farmer	๓๘

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘(๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกรและมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นรวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/

โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

๒.๑.๑ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

๒.๑.๒ ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

๒.๑.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

๒.๑.๔ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

๒.๑.๕ ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๑.๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

สรุปสาระสำคัญ

๑) ด้านความมั่นคง ประเด็นมุ่งเน้นคือประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุขเน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราชอธิปไตยและมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคมชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่

๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นมุ่งเน้น คือ ยกกระดับพัฒนาศักยภาพของประเทศในทุกมิติ เพื่อยกระดับรายได้และให้ประชาชนกินดีอยู่ดี ตลอดจนลดความเหลื่อมล้ำ โดยมีประเด็น ที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตร คือ “การเกษตรสร้างมูลค่า” เน้นความสำคัญของการเพิ่มผลิตภาพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพดังนี้

- เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เน้น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์และภูมิปัญญาพื้นถิ่น มาพัฒนาเป็นสินค้าทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าโดยเพิ่มจุดขายเรื่องความแตกต่างของสินค้าที่มีอยู่ในตลาดโลก รวมถึงการส่งเสริมให้สินค้ามีคุณภาพมาตรฐานด้วยเช่น ผลไม้ พืชผัก GI

- เกษตรปลอดภัย เน้น ส่งเสริมเรื่องอาหารปลอดภัย โดยให้ภาคเกษตรมีกระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับมาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีและขยายพื้นที่และปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์

- เกษตรชีวภาพ เน้น การส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพรตามจุดเด่นด้านความหลากหลายทางชีวภาพของแต่ละพื้นที่เพื่อแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานส่งออกสู่ตลาดสากล รวมถึงการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้สินค้าจากพืชสมุนไพรด้วย

- เกษตรแปรรูป เน้น ส่งเสริมด้านการวิจัยและค้นคว้า การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาและต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีมูลค่าสูงพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าให้เป็นที่รู้จัก รวมถึงการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

- เกษตรอัจฉริยะ เน้น วิจัยและพัฒนา รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตั้งแต่กระบวนการต้นทางถึงปลายทาง

๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นมุ่งเน้น คือ พัฒนาคนในทุกมิติทั้ง ด้านกาย ใจ สติปัญญา เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง

๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็นมุ่งเน้น คือ ลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในทุกระดับ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นมุ่งเน้น คือ การเจริญเติบโตที่เป็นไปอย่างสมดุลกับคุณภาพของสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับคนรุ่นหลัง

๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็นมุ่งเน้น คือ ปรับและพัฒนาภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชน ภายใต้การดำเนินการด้วยความโปร่งใส

๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปี แรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อม คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๒.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวม คัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๒.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า

และพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๒.๓ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย และการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๒.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๒.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๒.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติโดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)
ฉบับทบทวน ภาคเหนือ มีวิสัยทัศน์ ดังนี้

“ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ๕ ด้าน ดังนี้

๑) พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนและกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

๒) ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

๓) ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

๔) พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

๕) อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึงป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

๒.๔.๑ สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๒.๔.๑.๑ ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่และการจ้างงานในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๗,๓๑๖ ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕ ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากพืชที่สำคัญได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำการเกษตรแปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูง สำหรับการผลิตพืชผักและผลไม้ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนบนโดยระบบการผลิตปรับสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพื้นบ้าน แต่มีแนวโน้มขยายสู่เชิงพาณิชย์พืชอินทรีย์สำคัญได้แก่ ชาอินทรีย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ข้าวอินทรีย์ และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในจังหวัดเชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ รวมทั้งพืชผักและผลไม้เมืองหนาว

๒.๔.๑.๒ พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนมีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีขนาดฟาร์มเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์

๒.๔.๑.๓ พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๙ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙.๐๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖

ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศพื้นที่โครงการชลประทานของภาคเกือบร้อยละ ๗๐ อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่างแต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๒๗.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในฤดูฝนไม่ให้ท่วมพืชผลเสียหาย

๒.๕ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒

ในปี ๒๕๕๙ ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ เมื่อพิจารณาจากจำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมรายภาค (Gross Regional Product: GRP) ณ ราคาประจำปีของกลุ่มจังหวัดในปี ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๒๗๙,๗๑๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๒๗๗,๒๗๙ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๘ เท่ากับ ๒,๔๓๑ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๘๗

เมื่อพิจารณาแยกตามรายภาค/สาขาเศรษฐกิจ ในปี ๒๕๕๙ เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ในภาคการเกษตรมีมูลค่า ๗๕,๒๐๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๘ และนอกภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๐๔,๕๐๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๑๑ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในปี ๒๕๕๙ ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดในภาคเหนือ ณ ราคาประจำปีมีมูลค่าทั้งสิ้น ๑,๑๓๒,๘๖๑ ล้านบาท (ณ ราคาประจำปี) เมื่อพิจารณาจากจำนวน ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายภาค (Gross Regional Product: GRP) ณ ราคาประจำปี ในแต่ละกลุ่มจังหวัดของจังหวัดในภาคเหนือปี ๒๕๕๙ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ มากที่สุด มีมูลค่า ๓๗๔,๐๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๑ รองลงมา ได้แก่ กลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ มีมูลค่า ๒๘๗,๐๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๓ กลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ มีมูลค่า ๒๗๙,๗๑๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖๙ และกลุ่มภาคเหนือตอนบน ๒ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ มีมูลค่า ๑๙๒,๑๑๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๕

๒.๖ แผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี

ปี ๒๕๕๙ ขึ้นอยู่กับภาคนอกเกษตรร้อยละ ๖๖.๓ และภาคเกษตรร้อยละ ๓๓.๗ โดยสาขาการผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานีประกอบด้วยสาขาเกษตรกรรม ร้อยละ ๓๓.๗ สาขาอุตสาหกรรมร้อยละ ๑๘.๐ สาขาขายส่งขายปลีก ร้อยละ ๑๑.๔ และสาขาอื่นๆ ร้อยละ ๓๖.๙

๒.๖.๑ ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๕๙ หดตัวร้อยละ -๔.๑ ปรับตัวดีขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่หดตัวร้อยละ -๖.๒ จากการผลิตภาคเกษตรกรรมหดตัวร้อยละ -๑๒.๘ ต่อเนื่องจากที่หดตัวร้อยละ -๑๑.๗ ในปีที่ผ่านมาในขณะที่การผลิตภาคนอกเกษตรขยายตัว ร้อยละ ๒.๑ จากที่หดตัวร้อยละ -๒.๑ ในปีที่ผ่านมา

๒.๖.๒ การท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ.๒๕๖๐ จังหวัดอุทัยธานีเป็นจังหวัดที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๑,๓๑๑ ล้านบาท โดยเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากจากปี พ.ศ.๒๕๕๙ คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ +๒๑.๓๙ แต่ยังคงน้อยกว่าอีก ๑๗ จังหวัดภาคเหนือเมื่อพิจารณาจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและผู้เข้าพักแรมจังหวัดอุทัยธานีพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งหมด ๗๖๗,๙๕๐ คน ซึ่งมากกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วยอัตราเปลี่ยนแปลงที่ร้อยละ +๑๒.๗๓ (ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) และจำนวนห้องพัก ๒,๑๑๕ ห้อง คิดเป็นอัตรา

เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๒๓.๙๐ การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและผู้เข้าพักโรงแรมนี้สอดคล้องกับการเพิ่มสูงขึ้น ของระยะเวลาการเข้าพักและจำนวนห้องพักโดยผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยพบจำนวนมากในไตรมาสที่ ๑ และ ๔ คือเดือนมกราคมและธันวาคม ตามลำดับ ซึ่งถือเป็นช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ สำคัญของประเทศไทย ในขณะที่ชาวต่างประเทศมาเยี่ยมเยือนจังหวัดอุทัยธานี จำนวนน้อยคิดเป็นร้อยละ ๐.๕๖ และพบจำนวนมากที่สุดในไตรมาสที่ ๒ (เดือนเมษายนถึงมิถุนายน) สำหรับรายได้จากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย ๑,๒๙๓ ล้านบาท

๒.๖.๓ ภาคการเกษตร สภาพการทำเกษตรแบ่งเป็น ๒ เขต ตามลักษณะการชลประทาน โดยเขตชลประทานส่วนใหญ่ทำนาเป็นหลัก และมีการปลูกไม้ผลพืชผัก และพืชไร่อายุสั้นเป็นบางพื้นที่ ได้แก่ เขตอำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอหนองฉาง อำเภอทัพทัน อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอลานสัก ส่วนนอกเขตชลประทาน พื้นที่ส่วนใหญ่ทำนา และปลูกพืชไร่ โดยอาศัยน้ำฝนได้แก่ ในเขตอำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต อำเภอทัพทัน และบางส่วนของอำเภอลานสัก อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองขาหย่าง และอำเภอห้วยคต ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลังยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดโรงงาน

๒.๗ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกคืบเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกคืบ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใจเกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๒.๗.๒ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร รวมทั้งแก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรง ดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาที่ท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็วไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี และในด้านเกษตรกรรวมดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

๒.๘ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๘.๑ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

การบริหารจัดการน้ำแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบให้แก่ไขปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม การขาดแคลนน้ำภาคการผลิต น้ำอุปโภค บริโภค และเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ ป้องกันและบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ชุมชน พื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่ม ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยดำเนินการในกรอบลุ่มน้ำเป็นระบบ หลายมิติ หลายภาคส่วน เพื่อให้เกิด ความสมดุลทั้งในด้านการจัดทำ การใช้ และการอนุรักษ์ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ จัดการน้ำเพื่อชุมชน ชนบท จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติลดทอนการเกิดน้ำท่วมและภัยพิบัติ ทางภาคเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน และจัดการบริหารน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล เพิ่มผลิตภาพ ของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล อนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นแหล่งระบายน้ำ เก็บกักน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ ป้องกันตลิ่งและฝายชะลอน้ำ รวมทั้งเพื่อรักษาสมดุลนิเวศ

๒.๘.๒ ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

ระบบการทำเกษตรในเชิงผสมผสานและเกื้อกูลกัน คำนึงถึงระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยหลีกเลี่ยงและปฏิเสธการใช้สารเคมีสังเคราะห์ที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงและความปลอดภัยอาหาร สร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ซึ่งนำไปสู่การพึ่งตนเอง การมีภูมิคุ้มกันภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมทั้งส่งผลให้ระบบเกษตรกรรมมีความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยมีรูปแบบของเกษตรกรรมยั่งยืน ประกอบด้วย ๗ เรื่องหลัก คือ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย มาตรการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี การพัฒนาสารชีวภัณฑ์ และฮอโมโนพืช เป็นต้น

๒.๘.๓ ใช้ระบบตลาดนำการผลิต

การตลาดนำการผลิต” ในภาคการเกษตร เป็นแนวคิดด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบใหม่ เพื่อให้ปริมาณการผลิตและความต้องการสินค้าเกษตรเกิดความสมดุลกัน โดยสนับสนุนให้เกษตรกรเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน สหกรณ์การเกษตร และผู้ค้า เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนกลางและจังหวัดมีกลไกการดำเนินงานที่เหมาะสมประสานสอดคล้องกันอย่างบูรณาการและขยายผลความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายจากภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากขึ้น ,เพื่อให้ผลิตภัณท์มวลรวมภาคการเกษตรในจังหวัด (GPP ภาคการเกษตร) เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดและของประเทศในภาพรวมเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจตามเป้าหมายของรัฐบาล,เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสินค้าการเกษตรได้อย่างเป็นระบบ และสามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้ทั้งระดับจังหวัดและประเทศ และเพื่อให้เกษตรกรมี

รายได้แน่นอนและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม จากการพัฒนาการเกษตรตามหลัก “การตลาดนำการผลิต” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๘.๔ ลดต้นทุนการผลิต

เป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อลดหรือควบคุมต้นทุนการผลิตด้านต่างในเรื่องหลักๆ คือ การใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ส่งเสริมระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ การใช้เทคโนโลยี/เครื่องจักรกล และนวัตกรรมทางการเกษตร พัฒนาระบบและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์การเกษตร จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นต้น

๒.๘.๕ การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

การทำประมงในระดับที่สามารถควบคุมรักษาปริมาณสัตว์น้ำ ในท้องทะเลให้จับได้อย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศในทะเล สภาพพิทักษ์ทะเลเป็นองค์กร ที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่ให้การรับรองมาตรฐานสินค้าประมงที่ผลิตอย่างยั่งยืน (Certified Sustainable Seafood) ตั้งแต่ขั้นตอนการจับสัตว์น้ำจนถึงผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายก่อนจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค โดยให้ความสำคัญต่อหลักการรักษา ทรัพยากรทางทะเล สนับสนุนการทำการประมงอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และบริหารจัดการประมงอย่าง มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนการตรวจมาตรฐานให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่สามารถแสดงข้อมูลรายงานทาง วิทยาศาสตร์ที่ยืนยันความยั่งยืนในการทำการประมงของประเทศตน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ แหล่งประมง ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ให้คงความอุดมสมบูรณ์ให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน รวมทั้งป้องกันและยับยั้งจัดการทำการประมงผิดกฎหมาย และไร้การควบคุม (IUU) ออกหนังสือรับรองเพื่อผู้ประกอบการยื่นขอจดทะเบียนเรือไทยสำหรับเรือประมงพื้นบ้าน ถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมอาชีพด้านการประมง และจัดตั้งกองทุนประมงแห่งชาติ

๒.๘.๖ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

การดำเนินการต่างๆที่เกี่ยวกับการ ควบคุมการระบาดของศัตรูพืช ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงฤดูแล้ง ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ มาตรการจ้างแรงงานชลประทาน การปฏิบัติการฝนหลวง การจัดสรรที่ดินทำกิน การควบคุมป้องกันสัตว์ เรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาด้านเกษตรอื่นๆ

๒.๘.๗. จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร

สารสนเทศด้านการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตทางการเกษตรให้กับเกษตรกรไทย ตั้งแต่การรับรู้ข้อมูลด้านการเกษตร ราคาของผลผลิตทางการเกษตร และความต้องการผลผลิตทางการเกษตรในตลาดซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการผลิตได้ดีขึ้น และสามารถผลิตได้ตรงกับความต้องการของตลาด ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเกษตร

๒.๘.๘ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร

แหล่งเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับชุมชน และเป็น ศูนย์กลางการบริการ และแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ กับเกษตรกรในชุมชน โดยดำเนินการในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรในชุมชนในการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรที่สำคัญของพื้นที่ ตั้งแต่การผลิต การบริหารจัดการ จนถึง การตลาด

ส่วนที่ ๒

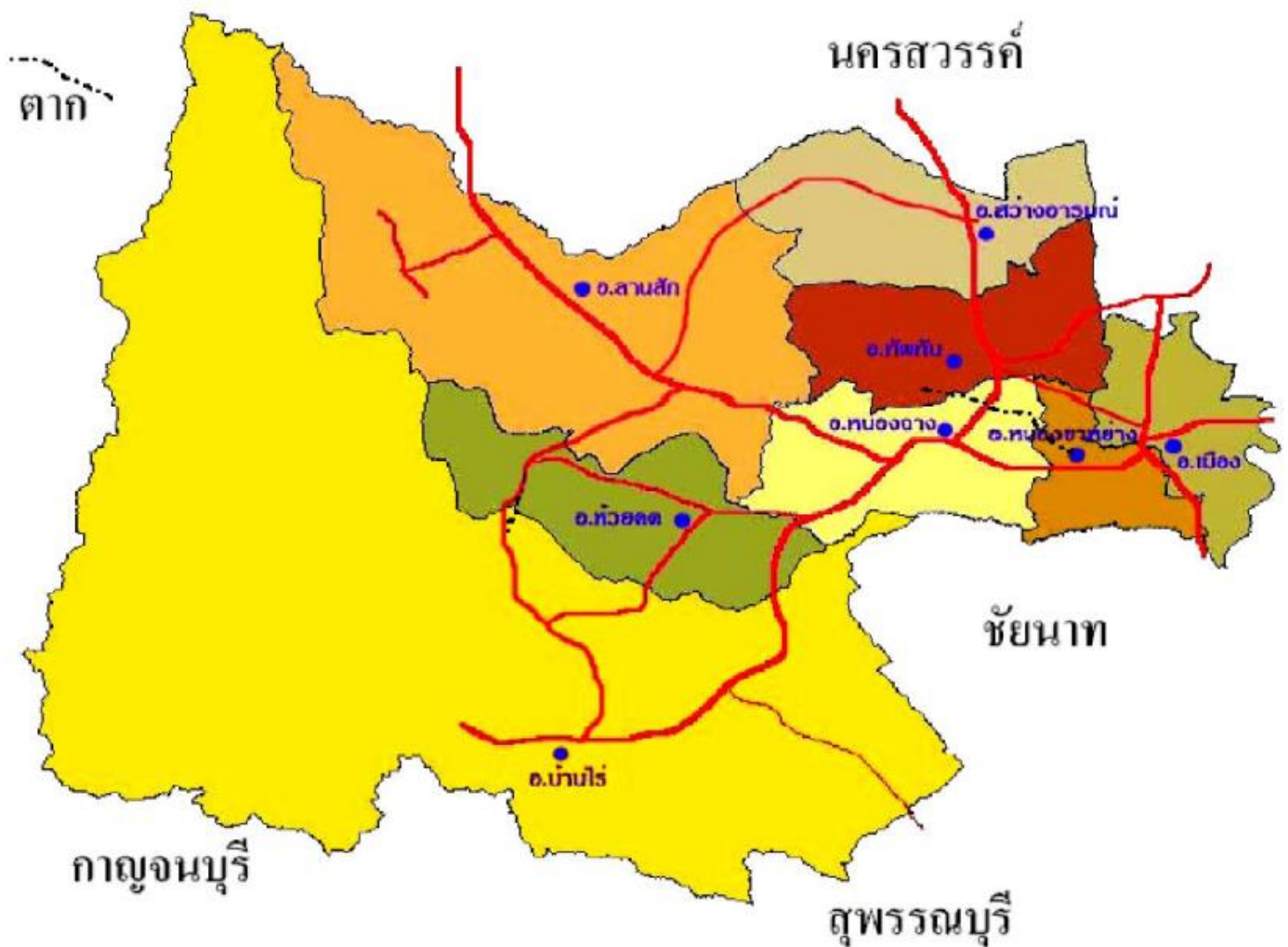
ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตร

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุทัยธานี

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑.๑.๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

รูปที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้ง และอาณาเขตติดต่อจังหวัดอุทัยธานี

จังหวัดอุทัยธานีตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างบริเวณลุ่มน้ำสะแกกรังซึ่งไหลสู่แม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอโนนรมย์จังหวัดชัยนาทห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชียประมาณ ๒๐๖ กิโลเมตร แยกเข้าจังหวัดอุทัยธานีตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๓ ที่บ้านท่าน้ำอ้อยประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ถึงจังหวัดอุทัยธานี รวมระยะทาง ๒๒๒ กิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองเป็น ๘ อำเภอ ๗๐ ตำบล ๖๔๒ หมู่บ้าน ๑๐๘ ชุมชน มีประชากร ๓๓๐,๘๑๙ คน

มีพื้นที่รวม ๖,๗๓๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๒๐๖,๔๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตร ๑,๓๗๘,๒๑๙ ไร่ และพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นพื้นที่คุ้มครอง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ๙ แห่ง วนอุทยาน ๒ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง มีเนื้อที่รวม ๒,๘๒๘,๑๘๕ ไร่ (ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดใช้มาตราส่วน ๑:๕,๐๐๐)

๑.๑.๑.๒ อาณาเขตติดต่อของจังหวัดอุทัยธานี มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้
ทิศเหนือ ติดอำเภอชุมตาบง อำเภอลาดยาว อำเภอโกรกพระ อำเภอพยุหะคีรี
จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก ติดอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอโนนรมย์
จังหวัดชัยนาท

ทิศใต้ ติดอำเภอวัดสิงห์ อำเภอมะโมง อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ทิศตะวันตก ติดอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

๑.๑.๑.๓ สภาพพื้นที่โดยทั่วไป

จังหวัดอุทัยธานีเป็นป่าและภูเขาที่มีความลาดเทจากทิศตะวันตกลงมาทางทิศตะวันออกโดยทางทิศตะวันตกจะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ดอนสลับพื้นที่ราบแบบลูกคลื่น ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม จากลักษณะพื้นที่ดังกล่าวทำให้จังหวัดอุทัยธานี ประสบกับปัญหาขาดแคลนน้ำด้านทิศตะวันตก หรือน้ำหลากจะเกิดน้ำท่วมด้านทิศตะวันออกเป็นประจำ

๑.๑.๑.๔ ลักษณะดิน

ในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี มีดินชนิดต่างๆ แพร่กระจายอยู่ ๓๒ กลุ่มชุดดิน และพื้นที่อื่นๆ โดยมีพื้นที่รวมกันทั้งหมด ๑,๔๒๗,๔๗๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน ๑๐๗,๙๔๗ ไร่ และพื้นที่นอกเขตชลประทาน ๑,๓๑๙,๕๒๓ ไร่ ซึ่งพื้นที่ในเขตชลประทานมีดินชนิดต่างๆ แพร่กระจายอยู่ทั้งหมด ๑๑ กลุ่มชุดดิน โดยพื้นที่ส่วนใหญ่มี ๓ กลุ่มชุดดิน มีพื้นที่รวมกัน ๗๗,๑๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕๒ ของพื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชุดดินที่มีพื้นที่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๒๑, ๑๘, ๗ กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่รองลงมามี ๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีพื้นที่ ๒๒,๖๙๙ ไร่ โดยคิดเป็นร้อยละ

๒๑.๐๒ ของพื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชุดดินที่มีพื้นที่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๔๔, ๒๔, ๓๓, ๖, ๒๕ กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่เป็นส่วนน้อยมี ๓ กลุ่มชุดดิน มีพื้นที่รวมกัน ๒,๒๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๙ ของพื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มชุดดินที่มีพื้นที่ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๑๗, ๓๕, ๒๗ ส่วนพื้นที่นอกเขตชลประทานจะมีดินชนิดต่างๆ แพร่กระจายอยู่ทั้งหมด ๓๑ กลุ่มชุดดิน โดยกลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่ส่วนใหญ่มี ๔ กลุ่มชุดดิน มีพื้นที่รวมกัน ๖๙๐,๖๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๑ ของพื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชุดดินที่มี พื้นที่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒, ๖, ๔๔, ๑๘ กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่รองลงมามี ๑๒ กลุ่ม ชุดดิน โดยมีพื้นที่รวมกัน ๕๔๘,๘๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๑ ของพื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด ซึ่ง ประกอบด้วยกลุ่มชุดดินที่มีพื้นที่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๓๗, ๑๗, ๔๘, ๔๐, ๗, ๒๑, ๓๕, ๔, ๕๕, ๔๖, ๓๘, ๕๖ กลุ่มชุดดินที่พบในพื้นที่เป็นส่วนน้อยมี ๑๕ กลุ่มชุดดิน มีพื้นที่รวมกัน ๓๙, ๒๙๖ ไร่ คิด เป็นร้อยละ ๒.๙๗ ของพื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชุดดินที่มีพื้นที่เรียงลำดับจาก มากไปหาน้อยดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๒๙, ๔๙, ๒๕, ๒๔, ๓๖, ๔๗, ๒๗, ๑๕, ๓, ๒, ๕๒, ๒๘, ๕, ๓๑, ๑๙

กลุ่มชุดดินที่อยู่ในพื้นที่เขตชลประทานส่วนใหญ่เป็นชุดดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว เพราะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำเลว แต่พื้นที่ส่วนน้อยที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับพื้นที่ในเขตชลประทานทั้งหมด จะมีลักษณะการระบายน้ำค่อนข้างดี สามารถปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรด เป็นต้น และยังมีพื้นที่บางส่วนที่ไม่เหมาะแก่การทำการเพาะปลูกเลย ส่วนกลุ่มชุดดินที่อยู่ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน จะเป็นกลุ่มชุดดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ใกล้เคียงกับกลุ่มชุดดินที่ไม่เหมาะสำหรับการเพาะปลูก แต่มีพื้นที่บางส่วนที่มีชุดดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ ซึ่งพืชไร่นิยมปลูกเป็นพืชชนิดเดียวกันกับพื้นที่ ในเขตชลประทาน

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

สภาพอากาศทั่วไป แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม
ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่กลาง เดือนพฤษภาคม จนถึงเดือนตุลาคม โดยฝนจะตกด้านทิศ ตะวันตกมากกว่าด้านทิศตะวันออก เนื่องจากอยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุม และดีเปรสชัน
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนมกราคม

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำและแหล่งน้ำสำคัญของจังหวัดอุทัยธานี มีดังนี้

➤ แม่น้ำสะแกกรัง มีต้นกำเนิดจากเขาโมโกจูในจังหวัดกำแพงเพชร ไหลผ่านอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ผ่านอำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอกัทพัตน์ และอำเภอเมืองอุทัยธานี ก่อนไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านท่าซุง ตำบลท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มีความยาวประมาณ ๒๒๕ กิโลเมตร โดยในแม่น้ำบริเวณตลาดหน้าวัดอุโปสถาราม มีชุมชนชาวแพซึ่งอยู่อาศัยกันมาหลายชั่วอายุคน มีการทำสวนต้นเตยและเพาะเลี้ยงปลาแรดในกระชังซึ่งเป็นปลาที่มีชื่อของจังหวัดด้วย

➤ แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลมาจากจังหวัดนครสวรรค์ผ่าน ต.หาดทอง (เกาะเทโพ) อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

➤ ลำห้วยคลองโพ เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอชุมตาบง อำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ไหลมาบรรจบแม่น้ำสะแกกรัง(แควตากแดด) ที่ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี มีความยาวประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

➤ ลำห้วยขุนแก้ว เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอบ้านไร่ และอำเภอห้วยคต ไหลผ่านอำเภอห้วยคต อำเภอลานสัก อำเภอหนองฉาง อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี และอำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท มาบรรจบแม่น้ำท่าจีนที่ตำบลวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท มีความยาวประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

➤ ลำห้วยทับเสลา ห้วยทับเสลาเป็นลำห้วยสาขาของแม่น้ำสะแกกรัง ห้วยทับเสลา มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก ทางทิศตะวันตกของจังหวัดอุทัยธานี ไหลผ่านอำเภอลานสัก อำเภอหนองฉาง อำเภอหนองขาหย่าง มาบรรจบแม่น้ำสะแกกรังที่ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี มีความยาวจากท้ายเขื่อนทับเสลาถึงจุดที่บรรจบกับแม่น้ำสะแกกรังประมาณ ๙๐ กิโลเมตร

➤ ลำห้วยกระเสียว เป็นลำห้วยสาขาใหญ่ของแม่น้ำท่าจีน ต้นน้ำอยู่ระหว่างเขาแหล่กับเขาใหญ่ในเขตอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ไหลผ่านท้องที่อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี อำเภอด่านช้าง อำเภอดงนางนอน จังหวัดสุพรรณบุรี มาบรรจบแม่น้ำท่าจีนที่บ้านทึง อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี รวมความยาวประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ

ป่าสงวนแห่งชาติ ของจังหวัดอุทัยธานีทั้งหมด ๘ แห่ง ดังนี้

ตารางที่ ๑ ข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติ

ลำดับ	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
๑	ป่าเขาตำแย และป่าเขาราวเทียน ต.ห้วยแห้ง วังหิน ทับหลวง อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี	๒๘๗	๑๗๙,๓๗๕
๒	ป่าเขาบางแกรก และป่าทุ่งโพธิ์ต.เขาบางแกรก ทุ่งโพธิ์ อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี	๓๖.๒๐	๒๒,๖๒๕
๓	ป่าเขาพุนนดี ป่าห้วยกระเสียว และป่าเขาราวเทียน ต.บ้านไร่ หนองจอก ทับหลวง อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี	๒๑๙.๗๔	๑๓๗,๓๓๕
๔	ป่าเขาหลวงแปลงที่ ๒ ต.หนองหลวง โคกหม้อ อ.สว่างอารมณ์ ทัพทัน จ.อุทัยธานี	๒๖	๑๖,๒๕๐
๕	ป่าปลายห้วยกระเสียว ต.ห้วยแห้ง คอกควาย อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี	๒๕๗	๑๖๐,๖๒๕
๖	ป่าห้วยขาแข้ง ต.แก่นมะกรูด อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี	๒,๒๔๕	๑,๔๐๓,๑๒๕
๗	ป่าห้วยทับเสลา และป่าห้วยคอกควาย ต.ลานสัก ป่าอ้อ ไม้เขียว พลวงสองนาง คอกควาย ทองกลาง อ.ลานสัก สว่างอารมณ์ บ้านไร่ หนองฉาง จ.อุทัยธานี	๑,๐๓๙.๒๐	๖๔๙,๕๐๐
๘	ป่าห้วยท่ากาย และป่าห้วยกระเวน ต.บ้านไร่ อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี	๒๗๒.๕๖	๑๗๐,๓๕๐

ที่มา : สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี

➤ อุทยานแห่งชาติ ของจังหวัดอุทัยธานีมี ๒ แห่ง
วนอุทยานถ้ำเขาวง

ที่ตั้ง ๒๑๙ หมู่ ๓ ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ๖๑๑๔๐ มีพื้นที่ประมาณ ๘,๑๒๕ ไร่ (๑๓ ตร.กม.) ซึ่งพื้นที่แยกออกเป็นสองส่วน คือ เขารูปช้าง ๒,๕๐๐ ไร่ (จุดสูงสุด ๗๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล) ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดอุทัยธานี บริเวณบ้านหินตุ้ม หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าตะวันตก ติดกับอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีพื้นที่ราบสูงกึ่งกลาง ยอดเขาสูงสุด ๗๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล สภาพโดยทั่วไปเป็นภูเขาหินปูน สูงชันสลับซับซ้อน มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ สภาพป่าบนยอดเขา ระหว่างไหล่เขา ยังคงความสมบูรณ์ เป็นแหล่งที่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ที่ไหลผ่านตัวอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยท่ากาย และป่าห้วยกระเวน เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ห้วยหมอไค้ ไหลผ่านอำเภอบ้านไร่

วนอุทยานห้วยคต (สวนป่าบ้านไร่เดิม) อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

ตั้งอยู่ที่บ้านหนองพรมหน่อ เนื้ออ่างเก็บน้ำคลองไก่อเลื้อยเลขที่ ๑๒๙ ม.๙ ต.ห้วยคต อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี เป็นพื้นที่อนุรักษ์ตามประกาศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ สภาพที่ตั้งวนอุทยานห้วยคต เป็นพื้นที่ป่าที่ราบต่ำ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ ห่างจากแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ประมาณ ๗-๑๐ กม.

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยขาแข้งหรือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่ - ห้วยขาแข้ง

เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในประเทศไทย ตั้งอยู่ในจังหวัดอุทัยธานี และมีพื้นที่ติดต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรในพื้นที่จังหวัดตากและจังหวัดกาญจนบุรีที่อยู่ทางทิศตะวันตก ถือเป็นหนึ่งในหัวใจหลักของผืนป่าตะวันตกของประเทศไทย และเป็นผืนป่าที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ โดยองค์การยูเนสโก เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ มีลักษณะเป็นผืนป่าที่มีความยาวจากเหนือจรดใต้วัดเป็นเส้นทางตรงมากกว่า ๑๐๐ กิโลเมตร มีพื้นที่กว่า ๑,๗๓๗,๕๘๗ ไร่ แต่ได้ผนวกรวมเพิ่มขึ้นอีก ๒ ครั้ง จนขยายเป็นประมาณ ๑,๘๐๐,๐๐๐ ไร่ หรือ ๒,๘๘๐ ตารางกิโลเมตร ในปัจจุบันทางเหนือติดกับอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผางรวมถึงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ในจังหวัดตากและกาญจนบุรี และทิศใต้ติดกับอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี รวมถึงอุทยานแห่งชาติพุเตย จังหวัดสุพรรณบุรี มีเพียงพื้นที่ด้านทิศตะวันออกเท่านั้นที่อยู่ติดกับชุมชน ๓ อำเภอ คือ อำเภอบ้านไร่, อำเภอลานสัก และอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานีเดิมที่เป็นผืนป่าที่ได้รับสัมปทานให้ตัดไม้ แต่กลับไม่เคยถูกบุกรุก จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ จึงเริ่มมีการสำรวจทางวิชาการอย่างจริงจัง และได้รับการประกาศให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลำดับที่ ๕ ของไทย ลักษณะภูมิประเทศมีทั้งเทือกเขาและที่ราบ โดยเป็นแนวเขาของเทือกเขาถนนธงชัย และตอนเหนือของเทือกเขาตะนาวศรีมีความหลากหลายทั้งภูมิประเทศ, ภูมิอากาศ และความชื้นอันเป็นที่มาของความหลากหลายทางชีวภาพ จนกล่าวได้ว่าที่นี่มีป่าเกือบทุกประเภท ยกเว้นป่าชายเลนและ ป่าชายหาด หรือป่าพรุน้ำจืด เท่านั้น โดยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งถือเป็นพื้นที่เงาฝน เนื่องจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรที่อยู่ทิศตะวันตกเป็นพื้นที่ ๆ สูงกว่าระดับน้ำทะเล ดังนั้นเมื่อฝนมาปะทะที่ด้านทิศตะวันตกรวมถึงตะวันตกเฉียงใต้ก็จะตกที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรโดยข้ามเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งไป จึงทำให้ป่าที่นี้ส่วนใหญ่ไม่ใช่ป่าดิบ แต่เป็นป่าเบญจพรรณ โดยเฉพาะป่าไผ่

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ยังเป็นต้นน้ำของแหล่งน้ำสำคัญ ๓ สาย คือ ลำน้ำทับเสลา ซึ่งไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำทับเสลา และไหลลงสู่แม่น้ำสะแกกรังจนกระทั่งลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา, ลำน้ำห้วยขาแข้ง ไหลลงสู่เขื่อนศรีนครินทร์ และลำน้ำแม่กลอง-อัมผาง ที่ไหลจากจังหวัดกาญจนบุรีและตาก ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญในการผลิตไฟฟ้ารวมถึงน้ำประปาในภาคตะวันตกและกรุงเทพมหานคร

ความหลากหลายทางชีวภาพของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยสำคัญของสัตว์ป่าหายากหลายชนิด บางชนิดอยู่ในสถานะใกล้สูญพันธุ์ เช่น สมเสร็จ, เก้งหม้อ, เลียงผา, กระตัง, วัวแดง, ควายป่า ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่ทางธรรมชาติแห่งสุดท้ายแล้วในประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นแหล่งอาศัยของเสือโคร่ง ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และได้แพร่ขยายไปยังพื้นที่ป่าใกล้เคียงกันด้วย จากการศึกษาพบว่ามีประมาณ ๗๐-๘๐ ตัว จากปริมาณทั้งหมดที่มีในธรรมชาติในประเทศไทย ๒๕๐-๓๐๐ ตัว[๑] โดยเฉพาะที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งนี้จะมีสัตว์ป่าที่เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวที่นิยมการเที่ยวแบบผจญภัยหรือนักถ่ายภาพธรรมชาติอยู่ทั้งสิ้น ๗ ชนิด เรียกกันว่า "ผู้ยิ่งใหญ่ทั้ง ๗" (Big ๗) ได้แก่ ช้าง, เสือโคร่ง, เสือดาว, ควายป่า, วัวแดง, กระตัง และ สมเสร็จ

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

จังหวัดอุทัยธานีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอทัพทัน อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองฉาง อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก และอำเภอห้วยคต จำนวนตำบล ๗๐ ตำบล จำนวนหมู่บ้าน ๖๔๒ หมู่บ้าน ๑๐๘ ชุมชน

ตารางที่ ๒ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระยะห่างจาก อำเภอถึงจังหวัด	เทศบาล	อบต.	พื้นที่ (ตร.กม.)
เมือง	๑๔	๘๖	๒	๒	๘	๒๕๐.๑๐๓
ทัพทัน	๑๐	๙๐	๑๙	๓	๔	๓๒๓.๖๓๓
สว่างอารมณ์	๕	๖๕	๓๒	๓	๓	๓๔๑.๔๔๑
หนองฉาง	๑๐	๙๗	๒๒	๒	๘	๓๔๑.๑๘๑
หนองขาหย่าง	๙	๕๓	๑๐	๑	๕	๓๔๗.๗๗๖
บ้านไร่	๑๓	๑๓๖	๘๐	๒	๑๒	๓,๖๒๑.๔๙๒
ลานสัก	๖	๘๔	๕๔	๑	๖	๑,๐๘๐.๔๔๕
ห้วยคต	๓	๓๑	๕๐	-	๓	๔๒๔.๑๗๕
รวม	๗๐	๖๔๒	-	๑๔	๔๙	๖,๗๓๐.๒๔๖

ที่มา : สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี

โครงสร้างการบริหารราชการของจังหวัด ส่วนราชการในระดับจังหวัดมีหน่วยงาน ๒ ลักษณะ คือ หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด และหน่วยราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด (ที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง) ดังนี้

หน่วยราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัดอุทัยธานี	มีทั้งสิ้น	๔๑	หน่วยงาน
หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดอุทัยธานี	มีทั้งสิ้น	๓๑	หน่วยงาน
หน่วยงานอิสระ	จำนวน	๖	หน่วยงาน
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	จำนวน	๑๕	หน่วยงาน

ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มี ๓ รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๑๔ แห่ง (เทศบาลเมือง ๑ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑๓ แห่ง) และ องค์การบริหารส่วนตำบล ๔๙ แห่ง

ประชากร

จังหวัดอุทัยธานี ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๓๓๐,๙๐๖ คน เป็นชาย ๑๖๒,๕๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๓ เป็นหญิง ๑๖๘,๓๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๗ จำนวนครัวเรือน ๑๑๗,๗๖๗ ครัวเรือน (ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่มา: สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง)

ตารางที่ ๓ ข้อมูลประชากรของจังหวัดอุทัยธานี

ปี พ.ศ.	เพศชาย	เพศหญิง	รวม	จำนวนบ้าน/หลัง
๒๕๕๐	๑๖๑,๑๔๖	๑๖๕,๘๒๙	๓๒๖,๙๗๕	๑๐๐,๓๙๘
๒๕๕๑	๑๖๑,๕๐๕	๑๖๖,๐๘๑	๓๒๗,๕๘๖	๑๐๒,๐๙๙
๒๕๕๒	๑๖๑,๕๖๘	๑๖๖,๓๐๓	๓๒๗,๘๗๑	๑๐๔,๐๖๖
๒๕๕๓	๑๖๑,๓๗๓	๑๖๖,๕๘๖	๓๒๗,๙๕๙	๑๐๖,๒๖๐
๒๕๕๔	๑๖๑,๓๓๔	๑๖๖,๗๐๐	๓๒๘,๐๓๔	๑๐๘,๔๘๕
๒๕๕๕	๑๖๑,๗๓๕	๑๖๗,๒๑๕	๓๒๘,๙๕๐	๑๑๐,๘๘๒
๒๕๕๖	๑๖๒,๐๑๘	๑๖๗,๕๑๘	๓๒๙,๕๓๖	๑๑๓,๒๔๖
๒๕๕๗	๑๖๒,๒๖๔	๑๖๗,๙๑๕	๓๓๐,๑๗๙	๑๑๕,๔๙๓
๒๕๕๘	๑๖๒,๕๕๙	๑๖๘,๓๔๗	๓๓๐,๙๐๖	๑๑๗,๗๖๗

ที่มา : สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี

ตารางที่ ๔ ข้อมูลจำนวนครัวเรือนของจังหวัดอุทัยธานี

อำเภอ-เทศบาล	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
อำเภอเมืองอุทัยธานี	๑๗,๑๗๒	๑๘,๕๑๗	๓๕,๖๘๙	๑๒,๖๔๔
อำเภอทัพทัน	๗,๙๑๕	๘,๑๙๓	๑๖,๑๐๘	๕,๐๖๑
อำเภอสว่างอารมณ์	๑๕,๑๑๙	๑๕,๑๑๐	๓๐,๒๒๙	๑๐,๔๑๖
อำเภอหนองฉาง	๑๖,๙๒๕	๑๗,๘๔๔	๓๔,๗๖๙	๑๐,๙๗๖
อำเภอหนองขาหย่าง	๗,๔๓๓	๘,๑๔๐	๑๕,๕๗๓	๕,๓๖๔
อำเภอบ้านไร่	๓๒,๐๒๓	๓๒,๑๔๕	๖๔,๑๖๘	๒๒,๘๔๙
อำเภอลานสัก	๒๗,๘๒๓	๒๗,๗๓๗	๕๕,๕๖๐	๑๗,๓๒๔
อำเภอห้วยคต	๑๐,๑๓๒	๑๐,๑๖๘	๒๐,๓๐๐	๖,๙๑๓
เทศบาลตำบลหนองสระ	๑,๐๑๒	๑,๑๖๒	๒,๑๗๔	๖๓๓
เทศบาลตำบลลานสัก	๑,๘๑๖	๑,๘๒๓	๓,๖๓๙	๒,๐๑๒
เทศบาลตำบลเมืองกาฐัง	๑,๐๔๕	๑,๑๑๓	๒,๑๕๘	๙๐๙
เทศบาลตำบลบ้านไร่	๑,๓๕๗	๑,๔๐๙	๒,๗๖๖	๑,๒๘๖
เทศบาลตำบลหนองขาหย่าง	๓๒๑	๓๔๘	๖๖๙	๓๑๐
เทศบาลตำบลหนองฉาง	๑,๔๑๑	๑,๕๘๔	๒,๙๙๕	๑,๗๕๙
เทศบาลตำบลเขาบางแกรก	๓,๐๙๓	๓,๓๗๘	๖,๔๗๑	๒,๒๒๒
เทศบาลตำบลสว่างอารมณ์	๘๗๔	๙๑๔	๑,๗๘๘	๙๒๑
เทศบาลตำบลทัพทัน	๔,๒๙๓	๔,๗๔๐	๙,๐๓๓	๓,๓๙๕
เทศบาลตำบลตุ๊กตุ่น	๕,๗๐๑	๕,๘๔๓	๑๑,๕๔๔	๓,๔๔๗
เทศบาลเมืองอุทัยธานี	๗,๐๙๔	๘,๑๗๙	๑๕,๒๗๓	๙,๓๒๖
รวม	๑๖๒,๕๕๙	๑๖๘,๓๔๗	๓๓๐,๙๐๖	๑๑๗,๗๖๗

ที่มา : สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี

๑.๓ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๓.๑ ไฟฟ้า

โครงสร้างพื้นฐานไฟฟ้าสถิติผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของจังหวัดอุทัยธานี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการใช้พลังงานไฟฟ้าอยู่ที่ ๒๗๗,๕๙๗,๕๐๘ KWh ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในบ้านอยู่อาศัยมีการใช้พลังงานมากที่สุดอยู่ที่ ๑๕๗,๗๕๙,๙๗๑ KWh หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๓ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมด รองลงมาคือปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจการขนาดเล็กโดยมีปริมาณการใช้อยู่ที่ ๔๙,๘๔๗,๑๗๕ KWh คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๖ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมดปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจการขนาดกลางโดยมีปริมาณการใช้อยู่ที่ ๓๘,๐๙๕,๓๒๑ KWh คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๒ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมดปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจการขนาดใหญ่โดยมีปริมาณการใช้อยู่ที่ ๒๔,๔๕๔,๗๗๑ KWh คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๑ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมดและปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าอื่นๆ โดยมีปริมาณการใช้อยู่ที่ ๗,๔๔๐,๒๗๐ KWh คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๘ ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมดและในปีพ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ อยู่ที่ร้อยละ ๕.๖๘

๑.๓.๒ ประปา

จังหวัดอุทัยธานีมีสำนักงานผลิตประปา ๑ แห่ง (การประปาส่วนภูมิภาคสาขาอุทัยธานี) จากสถิติผู้ใช้น้ำของการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดอุทัยธานีในปี ๒๕๕๙ มีการใช้น้ำประปาที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ โดยมีผู้ใช้น้ำประปาเพิ่มขึ้นจำนวน ๕๐๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๖

๑.๓.๓ การคมนาคมและขนส่ง

จังหวัดอุทัยธานีมีการคมนาคมและขนส่งระหว่างอำเภอและจังหวัดต่างๆ ๒ ทางคือทางบกและทางน้ำดังนี้

๑) ทางบก การคมนาคมทางบกเป็นที่นิยมของประชากรส่วนใหญ่ เนื่องจากมีเส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอและจังหวัดต่างๆที่ใกล้เคียง จังหวัดอุทัยธานีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย ๒๒๒ กิโลเมตร ซึ่งการคมนาคมขนส่งที่ใช้ติดต่อระหว่างจังหวัดหรือภายในสามารถใช้โดยทางรถยนต์ทางเดียว โครงข่ายถนนปัจจุบันมีทางหลวงจังหวัดและทางหลวงชนบทโดยเส้นทางสำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

ทางหลวงหมายเลขเชื่อมโยงระหว่างระยะทาง (กม.)

- ๓๓๓๓ อุทัยธานี - ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ๑๕.๖
- ๑๐๙๐ อุทัยธานี - อ.ลานสัก ๕๗.๗
- ๓๐๑๑ อุทัยธานี - อ.บ้านไร่ ๗๘.๗
- ๓๒๒๑ อุทัยธานี - อ.ทัพทัน ๑๕.๙
- ๓๒๒๐ อุทัยธานี - อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ ๑๘.๐
- ๓๒๖๕ อุทัยธานี - อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท ๑๒.๒
- ๓๑๘๓ อุทัยธานี - อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท ๑๙.๕
- ๓๓๑๙ อ.ทัพทันอุทัยธานี - อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ ๑๗.๙

๓๐๑๓ อ.ทัพทันอุทัยธานี - อ.ลาดยาว จ.นครสวรรค์ ๕๕.๖

๓๒๑๑ อ.บ้านไร่อุทัยธานี - อ.หันคา จ.ชัยนาท ๕๕.๒

๓๒๓๐ อ.บ้านไร่อุทัยธานี - อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี ๑๓.๓

๓๒๘๒ อ.บ้านไร่อุทัยธานี - อ.ลานสัก ๕๕.๒

๓๔๕๖ อ.ลานสักอุทัยธานี - อ.สว่างอารมณ์ จ.อุทัยธานี ๓๔

๒) ทางน้ำ มีแม่น้ำสามารถใช้สัญจรติดต่อกับจังหวัดต่างๆได้ คือ แม่น้ำสะแกกรังไหลผ่านตัวจังหวัดไปบรรจบแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอมนรมย์จังหวัดชัยนาทแต่ไม่เป็นที่นิยมของประชากรมากนักเนื่องจากฤดูแล้งลำน้ำจะมีน้ำน้อยหรือบางช่วงก็แห้งทำให้ไม่สามารถเดินทางได้

๒. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานี

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จังหวัดอุทัยธานีปี ๒๕๕๙ ณ ราคาตลาดมีมูลค่า ๒๖,๑๔๓ ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ ๘๙,๓๗๖ บาท / คน / ปี จัดอยู่ลำดับที่ ๘ ของภาคเหนือ และลำดับที่ ๔๖ ของประเทศ

ตารางที่ ๕ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗

สาขาการผลิต	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗
ภาคเกษตร	๙,๔๔๐	๑๒,๗๘๖	๑๓,๙๗๕	๑๒,๕๙๘
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	๙,๓๐๓	๑๒,๖๔๔	๑๓,๘๐๓	๑๒,๔๐๕
การประมง	๑๓๗	๑๔๒	๑๗๒	๑๙๓
ภาคนอกเกษตร	๑๕,๖๒๓	๑๖,๖๕๗	๑๖,๐๙๒	๑๖,๓๘๕
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๑๕	๑๕๕	๘๙	๕๗
อุตสาหกรรม	๕,๒๘๔	๔,๖๘๙	๔,๓๒๗	๔,๖๘๖
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	๒๓๖	๒๘๓	๓๒๐	๓๓๕
การก่อสร้าง	๑,๐๗๗	๑,๓๙๐	๑,๒๖๙	๑,๑๓๘
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	๒,๓๙๐	๓,๑๒๐	๓,๑๕๗	๓,๒๒๗
โรงแรมและภัตตาคาร	๕๓	๔๐	๔๗	๕๓
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	๔๘๗	๕๑๖	๕๑๕	๔๙๘
ตัวกลางทางการเงิน	๑,๐๕๙	๑,๒๔๘	๑,๒๔๑	๑,๓๓๐
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทาง ธุรกิจ	๗๘๗	๘๒๒	๘๒๓	๗๔๙
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกัน สังคมภาคบังคับ	๑,๓๓๓	๑,๔๘๔	๑,๑๙๒	๘๕๔
การศึกษา	๒,๑๑๖	๒,๑๑๙	๒,๒๓๙	๒,๕๔๖
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๔๔๓	๔๙๖	๕๑๘	๕๔๘
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	๒๑๑	๒๓๙	๒๕๕	๒๕๕
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๓๐	๕๕	๑๐๐	๑๐๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒๕,๐๖๓	๒๙,๔๔๓	๓๐,๐๖๗	๒๘,๙๘๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	๘๔,๕๕๖	๙๙,๕๖๖	๑๐๑,๙๕๓	๙๘,๕๔๔
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๒๙๖	๒๙๖	๒๙๕	๒๙๔

ที่มา : สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๓.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

อำเภอที่มีจำนวนครั้วเรือนสูงสุดคือ อำเภอบ้านไร่ รองลงมาคือ อำเภอลานสัก คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๓ และ ๑๘.๑๖ ตามลำดับ และอำเภอที่มีจำนวนครั้วเรือนเกษตรกรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยจำนวนครั้วเรือนสูงสุดคือ อำเภอบ้านไร่ รองลงมาคือ อำเภอลานสัก ซึ่ง ณ ปัจจุบันไม่มีแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๖ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดอุทัยธานี

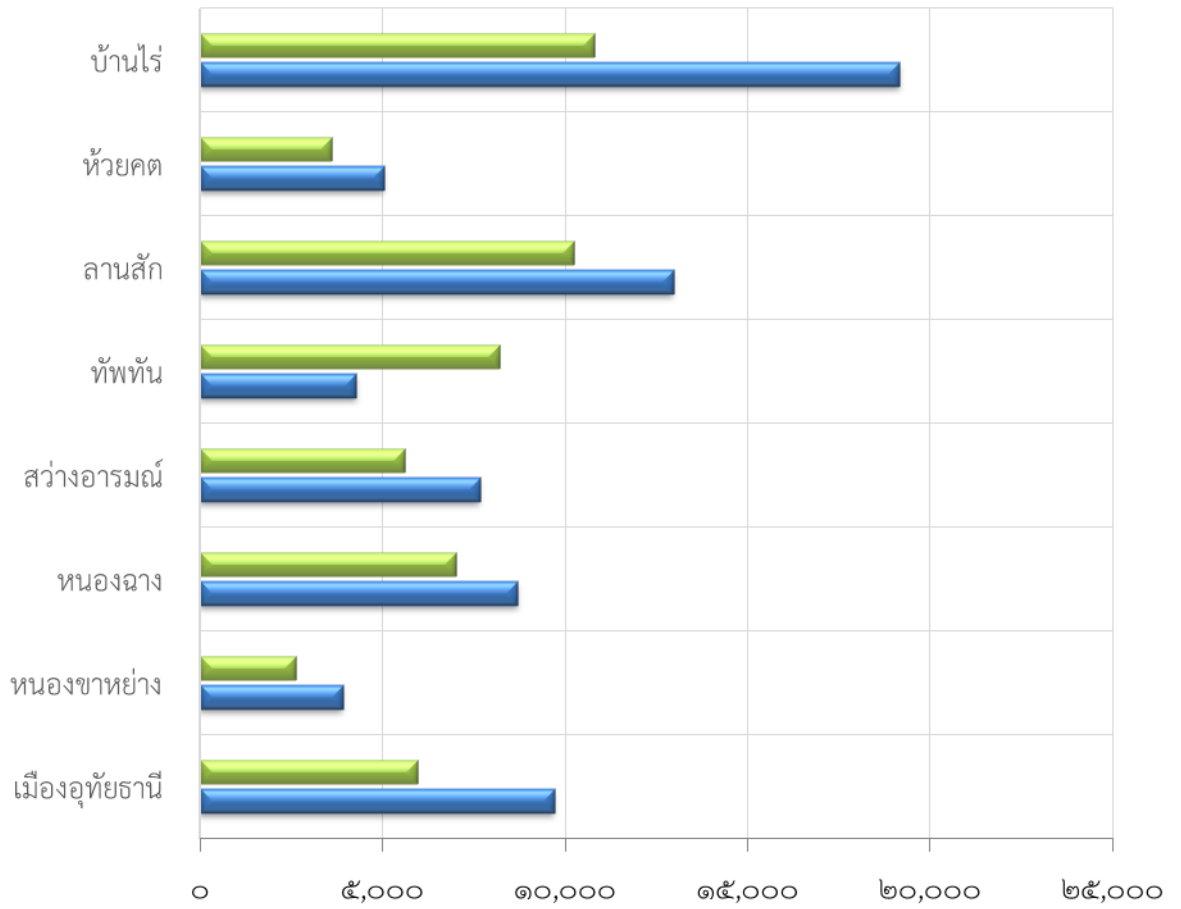
อำเภอ	จำนวน ครั้วเรือน (ปี ๒๕๖๐)	จำนวนครั้วเรือนเกษตรกร			ร้อยละจำนวนครั้วเรือนเกษตรกร/ ครั้วเรือนทั้งหมด			จำนวน แรงงานภาค การเกษตร (ราย) (ราย)
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	
เมืองอุทัยธานี	๙,๖๙๘	๕,๒๑๘	๕,๘๘๓	๕,๙๕๔	๕๓.๘๐	๖๐.๖๖	๖๑.๓๙	๐
หนองขาหย่าง	๓,๙๐๒	๒,๔๒๔	๒,๖๐๒	๒,๖๑๗	๖๒.๑๒	๖๖.๖๘	๖๗.๐๗	๐
หนองฉาง	๘,๖๘๙	๖,๖๒๖	๖,๙๔๙	๖,๙๘๕	๗๖.๒๖	๗๙.๙๗	๘๐.๓๙	๐
สว่างอารมณ์	๗,๖๔๗	๕,๓๐๒	๕,๕๘๕	๕,๖๐๒	๖๙.๓๓	๗๓.๐๔	๗๓.๒๖	๐
ทัพทัน	๔,๒๗๔	๗,๖๙๗	๘,๑๔๖	๘,๑๘๔	๑๘๐.๐๙	๑๙๐.๕๙	๑๙๑.๔๘	๐
ลานสัก	๑๒,๙๕๕	๙,๓๑๓	๑๐,๑๑๓	๑๐,๒๒๒	๗๑.๘๙	๗๘.๐๖	๗๘.๙๐	๐
ห้วยคต	๕,๐๒๒	๓,๔๓๓	๓,๕๖๗	๓,๖๐๔	๖๘.๓๖	๗๑.๐๓	๗๑.๗๖	๐
บ้านไร่	๑๙,๑๔๒	๑๐,๔๘๓	๑๐,๗๓๓	๑๐,๗๗๙	๕๔.๗๖	๕๖.๐๗	๕๖.๓๑	๐
รวม	๗๑,๓๒๙	๕๐,๔๙๖	๕๓,๕๗๘	๕๓,๙๔๗				

หมายเหตุ : ๑. จำนวนครั้วเรือนทั้งหมดข้อมูลมาจากระบบรายงาน จปฐ.

๒. จำนวนครั้วเรือนเกษตรกร = จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรที่มีกิจกรรมการเกษตรทั้งหมดและ
ยังไม่ได้ยกเลิกการเป็นเกษตรกรดึงข้อมูลมาจากระบบรายงานทะเบียนเกษตรกร

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

แผนภูมิข้อมูลครุเรือเกษตรกรต่อครุเรือ ปี ๒๕๖๒

	เมือง อุทัยธานี	หนองขา หย่าง	หนองฉาง	สว่าง อารมณ์	ทัพทัน	ลานสัก	ห้วยคต	บ้านไร่
■ ครุเรือเกษตรกร	๕,๙๕๔	๒,๖๑๗	๖,๙๘๕	๕,๖๐๒	๘,๑๘๔	๑๐,๒๒๒	๓,๖๐๔	๑๐,๗๗๙
■ ครุเรือทั้งหมด	๙,๖๙๘	๓,๙๐๒	๘,๖๘๙	๗,๖๔๗	๔,๒๗๔	๑๒,๙๕๕	๕,๐๒๒	๑๙,๑๔๒

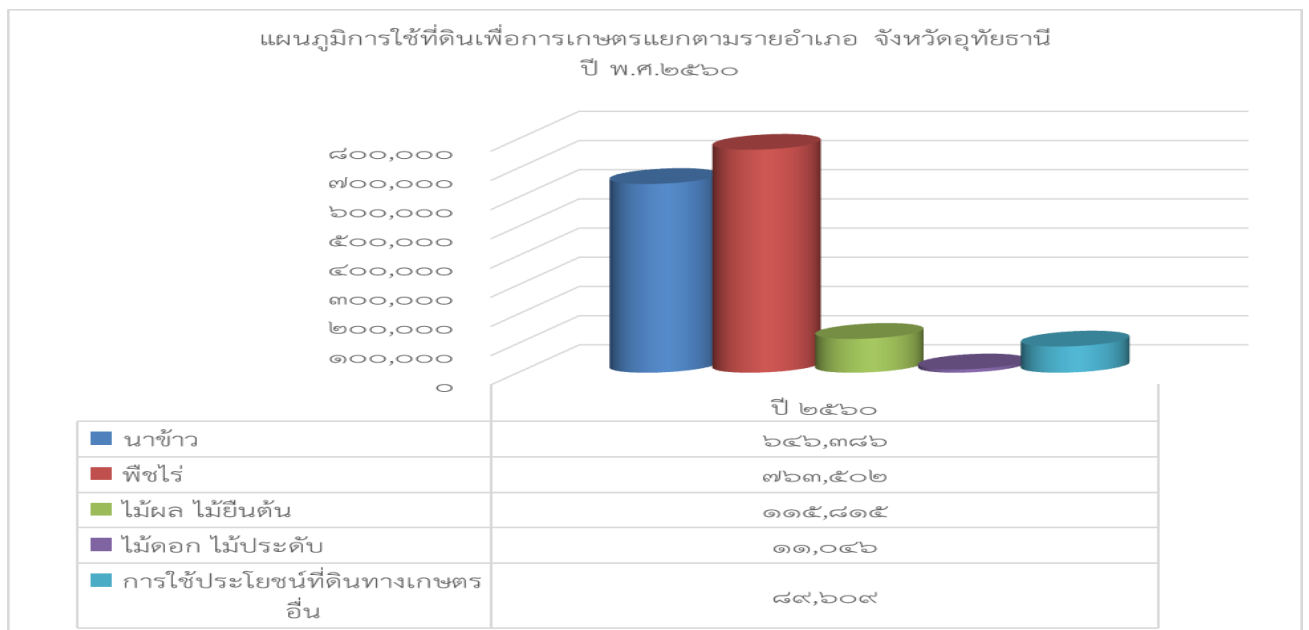
๓.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

การใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ทางการเกษตรตามกิจกรรมทางการเกษตร จำแนกเป็น พืชไร่ นาข้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้น และไม้ดอกไม้ประดับ และอื่นๆ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดอุทัยธานี

ปี	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	ขนาดฟาร์ม	เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตร				การใช้ประโยชน์ที่ดินทางเกษตรอื่น
			นาข้าว	พืชไร่	ไม้ผล ไม้ยืนต้น	ไม้ดอก ไม้ประดับ	
๒๕๖๐	๑,๖๒๖,๓๕๙	๔๓.๐๒	๖๔๖,๓๘๖	๗๖๓,๕๐๒	๑๑๕,๘๑๕	๑๑,๐๔๖	๘๙,๖๐๙
๒๕๕๙	๑,๖๒๕,๑๔๕	๔๔.๗๖	๖๔๖,๔๖๖	๗๖๓,๕๘๕	๑๑๔,๔๙๔	๑๐,๙๘๘	๘๙,๖๑๒
๒๕๕๘	๑,๖๒๕,๔๘๔	๔๔.๕๕	๖๔๖,๐๖๙	๗๖๔,๐๗๘	๑๑๔,๖๙๔	๑๑,๐๐๔	๘๙,๖๓๙
๒๕๕๗	๑,๖๒๕,๖๗๖	๔๔.๕๕	๖๔๖,๔๐๕	๗๖๘,๔๒๖	๑๑๔,๓๑๒	๑๐,๙๓๘	๘๙,๕๙๔
๒๕๕๖	๑,๖๒๕,๘๓๓	๔๒.๖๐	๖๔๖,๒๖๗	๗๖๔,๕๕๘	๑๑๔,๔๐๗	๑๐,๙๙๓	๘๙,๖๐๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

๓.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๓.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

ตารางที่ ๘ ข้อมูลพื้นที่ชลประทานและระบบชลประทานแยกตามรายอำเภอ

อำเภอ	ประเภทแหล่งน้ำ							รวม
	อ่างเก็บน้ำ			ฝาย คอนกรีต	ทำนบ	สระ, หนอง, บึง	คู, คลอง	
	ใหญ่	กลาง	เล็ก					
อำเภอเมืองอุทัยธานี	-	-	๑	๘	-	๑๕๔	๘	๑๗๑
อำเภอทัพทัน	-	-	๙	๑๔	๑	๓๘๔	-	๔๐๘
อำเภอสว่างอารมณ์	-	-	๕	๕๔	-	๕๗๑	-	๖๓๐
อำเภอหนองฉาง	-	-	๑	๔๒	-	๓๑๐	-	๓๕๓
อำเภอหนองขาหย่าง	-	-	-	๑๗	-	๓๔๕	-	๓๖๒
อำเภอบ้านไร่	-	-	๑๓	๔๖	๑	๔๗๔	๕	๕๓๙
อำเภอลานสัก	๑	-	๖	๑๗	๑	๓๘๗	-	๔๑๒
อำเภอห้วยคต	-	๑	๔	๑๐	๒	๑๖๖	-	๑๘๓
รวมยอด	๑	๑	๓๙	๒๐๘	๕	๒,๗๙๑	๑๓	๓,๐๕๘

ที่มา : สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี

๓.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

๓.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

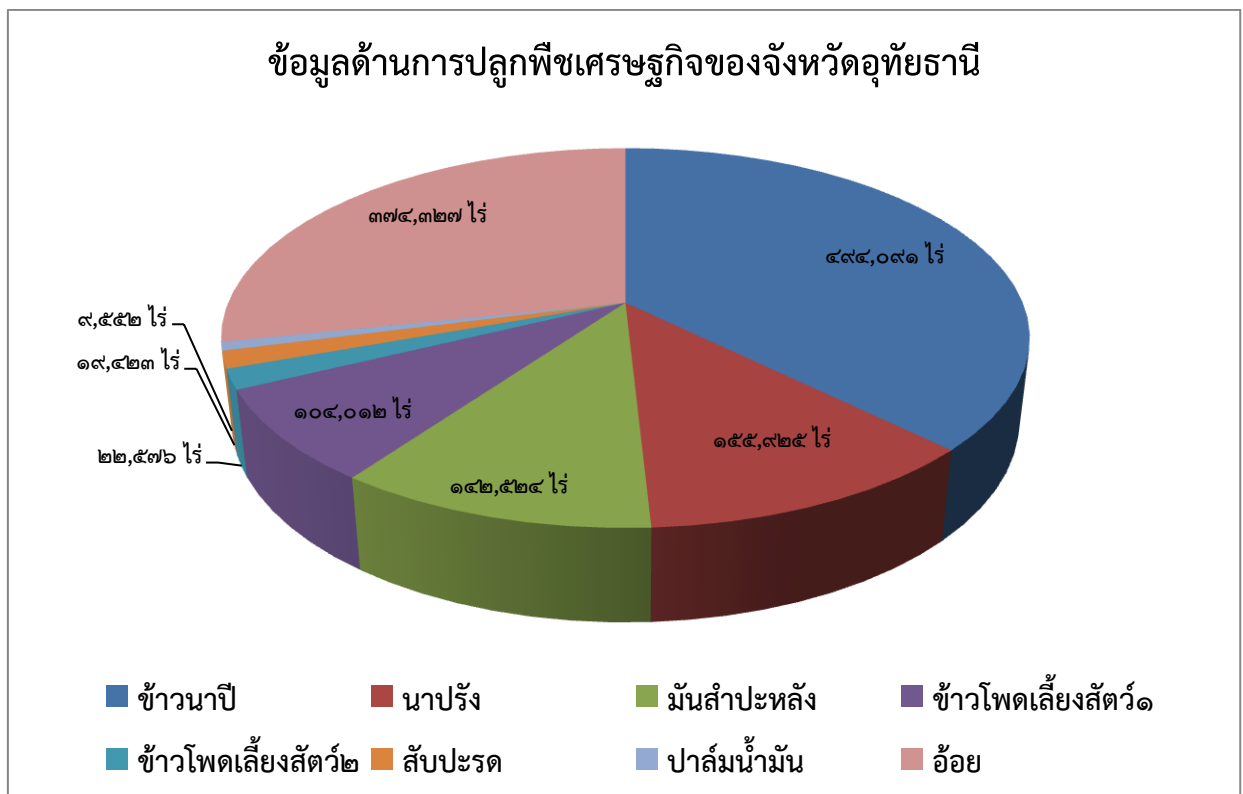
๓.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

จังหวัดอุทัยธานี มีพืชเศรษฐกิจ จำนวน ๖ ชนิด คือ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรด

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานี

ลำดับ	ชนิดสินค้า	พื้นที่ปลูก/ไร่	ผลผลิตรวม/ตัน	ผลผลิตต่อไร่/กิโลกรัม	ต้นทุน(บาท/ไร่)	ราคา ณ ไร่นา(บาท/ตัน)
๑	ข้าวนาปี	๔๙๔,๐๙๑	๓๑๕,๖๒๑	๖๓๙	๔,๓๓๕	๙,๘๓๑
		๑๕๕,๙๒๕	๑๐๓,๘๘๒	๖๖๖	๔,๘๗๖	๗,๘๑๒
๒	มันสำปะหลัง	๑๔๒,๕๒๔	๔๘๗,๙๖๓	๓,๔๒๔	๖,๖๐๗	๒,๓๗๐
๓	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์๑	๑๐๔,๐๑๒	๙๑,๔๒๗	๘๗๙	๔,๕๐๐	๗,๖๐๐
		๒๒,๕๗๖	๑๙,๐๐๙	๘๔๒	๔๕๐๐	๘,๐๐๐
๔	สับปะรด	๑๙,๔๒๓	๘๕,๗๙๖	๔,๔๑๗	๑๕๔๘๗	๒,๙๗๐
๕	ปาล์มน้ำมัน	๙,๕๕๒	๘,๓๗๘	๑,๘๖๖	-	๒,๖๘๐
๖	อ้อย	๓๗๔,๓๒๗	๓,๐๙๗,๗๗๐	๑๐,๑๐๘	-	๖๗๐

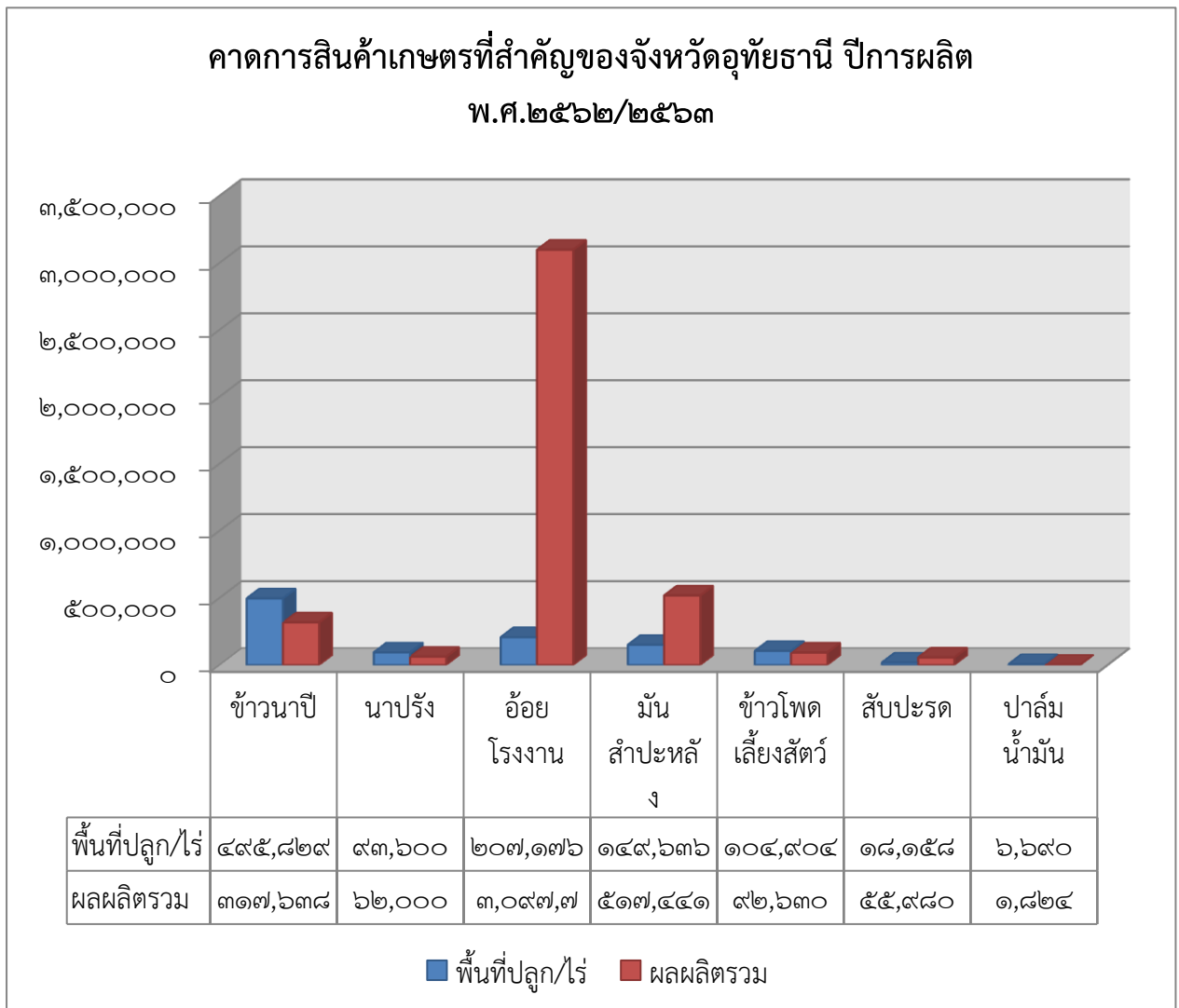
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

ตารางที่ ๑๐ คาดการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ปีการผลิต พ.ศ.๒๕๖๒/๒๕๖๓

ลำดับ	ชนิดสินค้า	จำนวน เกษตรกร/ ราย	พื้นที่ปลูก/ไร่	ผลผลิตรวม/ตัน	ความต้องการ ของผลผลิต	ขาดดุล/เกินดุล
๑	ข้าวนาปี นาปรัง	๒๖,๔๐๘ -	๔๙๕,๘๒๙ ๙๓,๖๐๐	๓๑๗,๖๓๘ ๖๒,๐๐๐	๔๙๓,๙๑๐ -	-๑๑๔,๒๗๒
๒	อ้อยโรงงาน	๘,๕๕๘	๒๐๗,๑๗๖	๓,๐๙๗,๗๗๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	-๒,๙๐๒,๒๓๐
๓	มันสำปะหลัง	๖,๓๒๖	๑๔๙,๖๓๖	๕๑๗,๔๔๑	๙๕๐,๐๐๐	-๔๓๒,๕๕๙
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๘,๔๕๒	๑๐๔,๙๐๔	๙๒,๖๓๐	๑๕๗,๖๘๕	-๖๕,๐๕๕
๕	สับปะรด	๑,๓๖๐	๑๘,๑๕๘	๕๕,๙๘๐	๖๗,๑๗๕	-๑๑,๑๙๕
๖	ปาล์มน้ำมัน	๔๔๗	๖,๖๙๐	๑,๘๒๔	๒๓,๐๐๐	-๒๑,๑๗๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

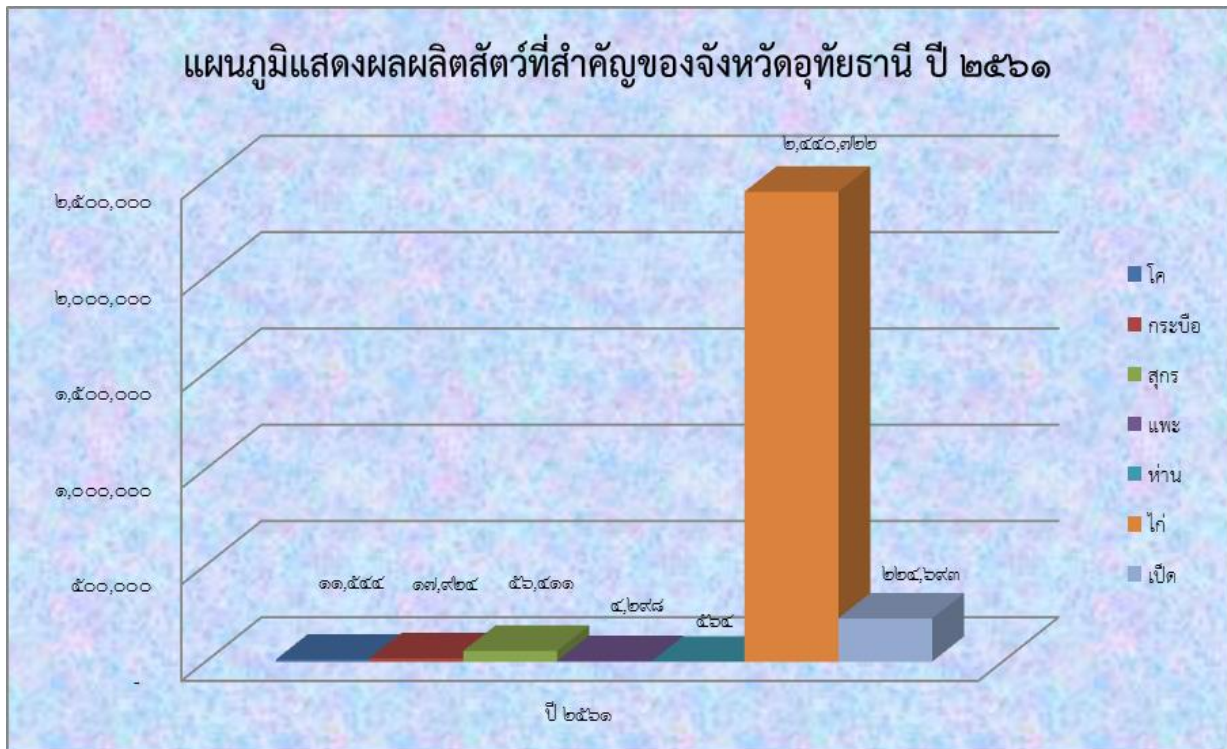

๓.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด

ที่	ชนิด	ปริมาณผลผลิต (หน่วย)	หมายเหตุ
๑	โค	๑๑,๕๔๔	
๒	กระบือ	๑๗,๙๒๔	
๓	สุกร	๕๖,๔๑๑	
๔	แพะ	๔,๒๙๘	
๕	ห่าน	๕๖๔	
๖	ไก่	๒,๔๔๐,๗๒๒	
๗	เป็ด	๒๒๔,๖๙๓	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุทัยธานี

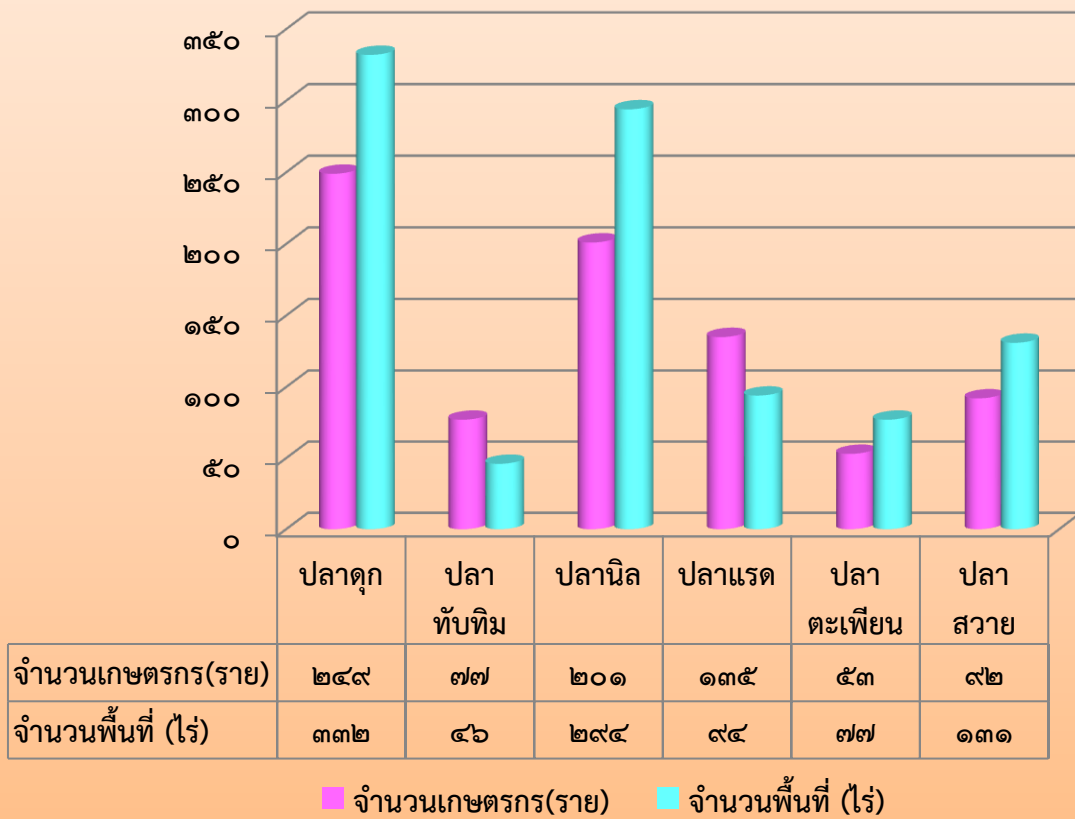
๓.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๑

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลแสดงการเลี้ยงและมูลค่าสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๖๑

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ, กระชัง)			
ปลาดุก	๒๔๙	๓๓๒	๑๐,๓๗๕	๓๐๗,๐๕๘	๔๕	๑๓,๘๑๗,๖๑๐
ปลาทับทิม	๗๗	๔๖	๑๖๒	๑๕๘,๔๐๐	๘๐	๑๒,๖๗๒,๐๐๐
ปลานิล	๒๐๑	๒๙๔	๒๙๖	๒๖๐,๙๓๖	๖๐	๑๕,๖๕๖,๑๖๐
ปลาแรด	๑๓๕	๙๔	๒๓๕	๑๘๖,๔๔๐	๘๐	๑๔,๙๑๕,๒๐๐
ปลาตะเพียน	๕๓	๗๗	๗๗	๕๔,๔๓๕	๔๐	๒,๑๗๗,๔๐๐
ปลาสวาย	๙๒	๑๓๑	๑๗๓	๑๓๔,๙๗๐	๓๐	๔,๐๔๙,๑๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูลแสดงการเลี้ยงและมูลค่าสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดอุทัยธานี ปี ๒๕๖๑

๓.๔.๔ ทรัพยากรด้านการประมง

พื้นที่แหล่งน้ำปิด

- มีอ่างเก็บน้ำ ๒ แห่ง ดังนี้ อ่างเก็บน้ำทับเสลา อ่างเก็บน้ำห้วยขุนแก้ว แหล่งน้ำ

สาธารณะ จำนวน ๕๕๗ แห่ง พื้นที่ประมาณ ๓๓,๒๒๗ ไร่ พื้นที่แหล่งน้ำเปิด

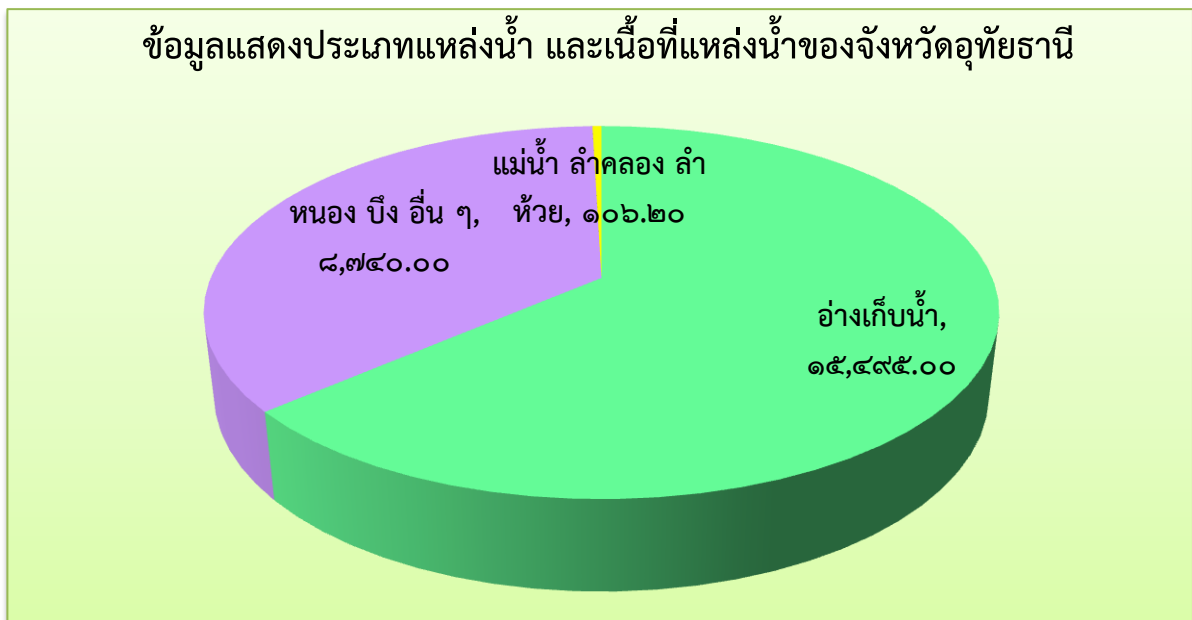
- แม่น้ำ / ลำคลอง / ลำห้วย ไหลผ่าน ๙ สาย พื้นที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ได้แก่ แม่น้ำ

เจ้าพระยา แม่น้ำสะแกกรัง คลองโพธิ์ คลองยาง ลำห้วยเขาแหลม ลำห้วยแห้ง ลำห้วยผาตั้ง ลำห้วยพลู
ลำห้วยขุนแก้ว

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลแสดงประเภทแหล่งน้ำ และเนื้อที่แหล่งน้ำของจังหวัดอุทัยธานี

ประเภทแหล่งน้ำ	เนื้อที่/ความยาว (ไร่/กม.)	แห่ง
อ่างเก็บน้ำ	๑๕,๔๙๕.๐๐	๑๑.๐๐
หนอง บึง อื่น ๆ	๘,๗๔๐.๐๐	๓๔๙.๐๐
แม่น้ำ ลำคลอง ลำห้วย	๑๐๖.๒๐	๗.๐๐
รวม	๒๔,๓๔๑.๒๐	๓๖๗.๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุทัยธานี

๓.๔.๕ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ปลาแรดลุ่มน้ำสะแกกรังอุทัยธานี (Pla Rad Lumnam Sakae Krang Uthai Thani) ลักษณะเป็นปลาที่มีเกล็ดหนา หน้างุ้ม ครีบบนและล่างสั้น เพศผู้มีโหนกสูงใหญ่กว่าเพศเมีย สีเนื้อเข้ม หนังก่อนมีเมือกน้อย ด้านบนลำตัวสีน้ำตาลปนดำ หรือค่อนข้างเทา ด้านล่างสีขาวเงินแกมเหลือง เพศผู้ที่โคนครีบบุมีสีขาวและมีสีแดง เพศเมียที่โคนครีบบุมีสีดำ เนื้อนุ่มแน่นเป็นเส้นใย มีรสหวาน ไม่มีกลิ่นโคลน หรือกลิ่นสาบ เป็นปลาแรดที่เลี้ยงในกระชัง บริเวณลุ่มน้ำสะแกกรัง เริ่มตั้งแต่บ้านจักษา จนไปบรรจบที่แม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลท่าซุง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตำบลสะแกกรัง ตำบลอุทัยใหม่ ตำบลน้ำซึม และตำบลท่าซุง ของอำเภอเมืองฯ จังหวัดอุทัยธานี การสร้างรังวางไข่ของปลาแรดคล้ายรังนกคว่ำอยู่ในน้ำ โดยใช้วัสดุ คือ แหน สาหร่าย ผักบุ้ง จอก ไข่น้ำ ต้นเจียก ฟางข้าว กาบมะพร้าว หญ้าต่างๆ รากไม้ รากหญ้า ที่มีลักษณะอ่อนนุ่ม ไข่ปลาแรดมีลักษณะเหลืองกลม ไขมันมาก ลอยน้ำ ฤดูวางไข่อยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – สิงหาคม

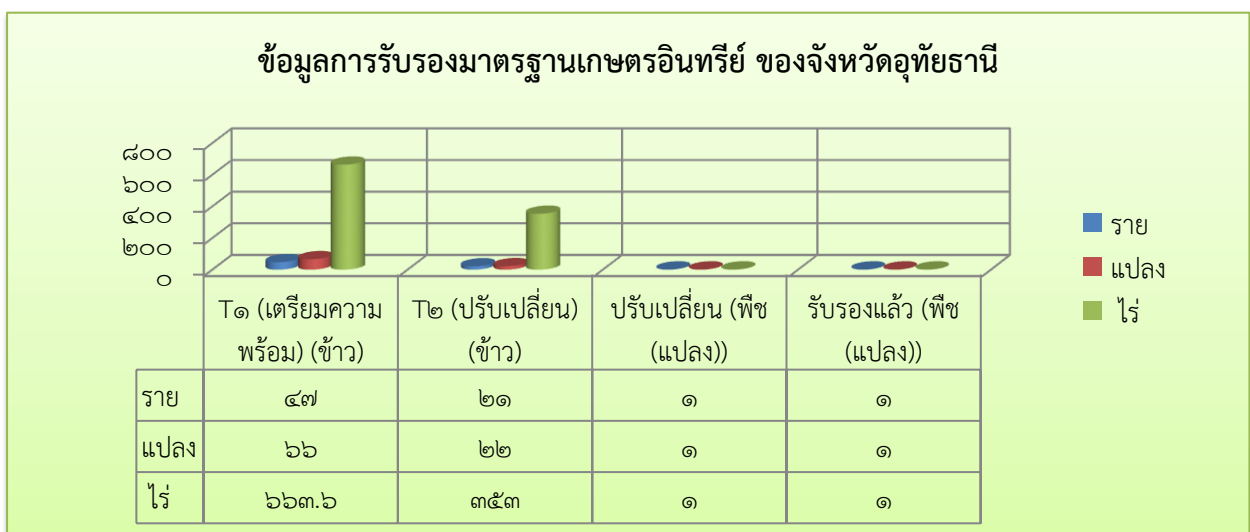
๓.๔.๖ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

๓.๔.๖.๑ การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ พื้นที่ของจังหวัดอุทัยธานีที่ทำเกษตรอินทรีย์รวมทั้งสิ้น ๓,๓๔๐.๗๗ ไร่ เกษตรกร ๒๒๒/๒๕๔ ราย/แปลง รับรองแล้ว ๒,๓๑๔.๕ ไร่ เกษตรกร ๑๕๒/๑๖๖ ราย/แปลง (ข้าวอินทรีย์) แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ของจังหวัดอุทัยธานี

ลำดับ	ชนิดสินค้า	การรับรอง	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑	ข้าว	T๑ (เตรียมความพร้อม)	๔๗/๖๖	๖๖๓.๖
		T๒ (ปรับเปลี่ยน)	๒๑/๒๒	๓๕๓
		รับรองแล้ว	๐	๐
๒	พืช(แปลง)	ปรับเปลี่ยน	๑/๑	๑/๑
		รับรองแล้ว	๑/๑	๑/๑

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชยันนาท/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี

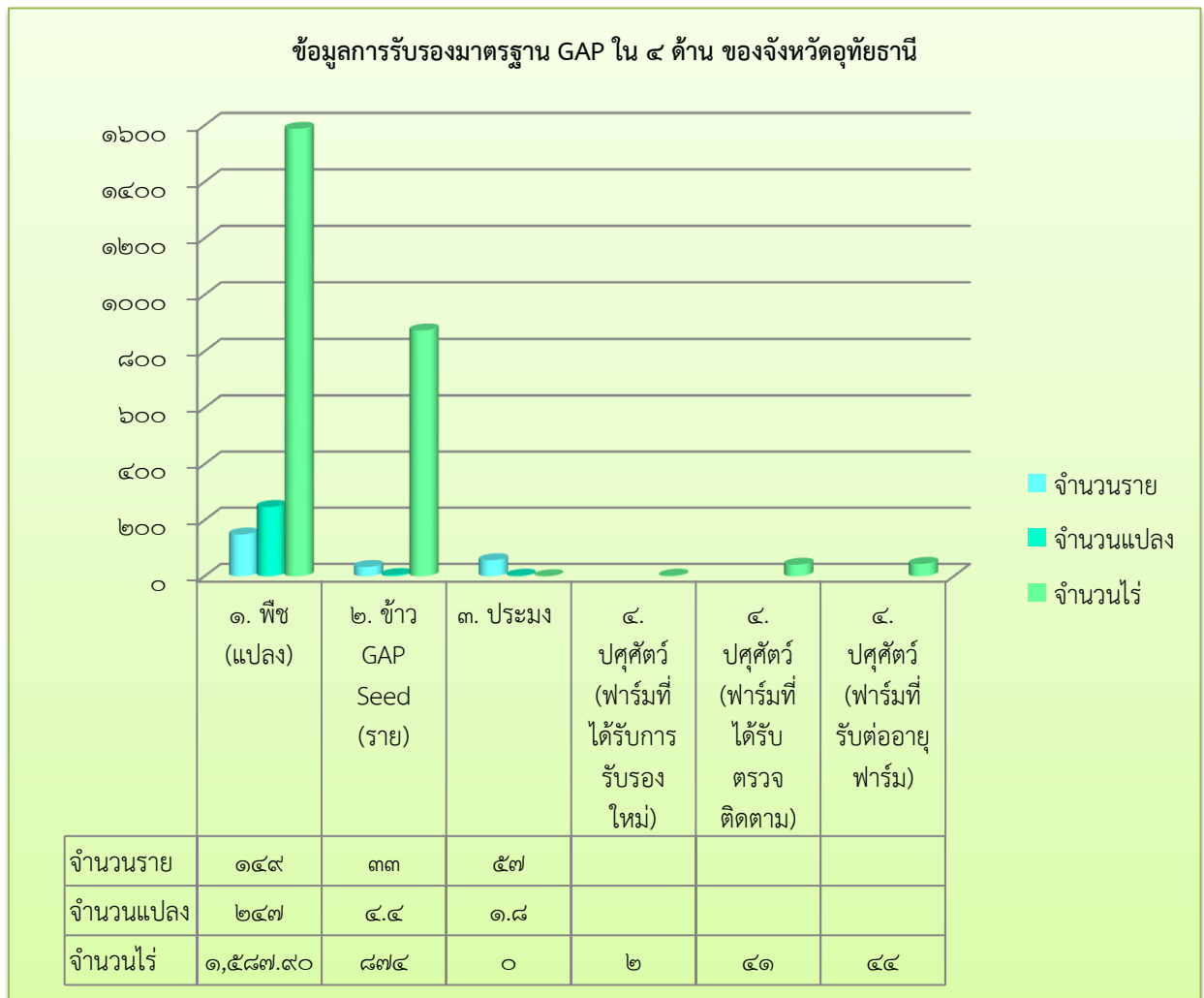

๓.๔.๖.๒ การรับรองมาตรฐาน GAP พื้นที่ของจังหวัดอุทัยธานีที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ใน ๔ ด้าน รวม ๓๔๑/๔๔๘ ราย/แปลง พื้นที่ ๕๔๓๕.๑๕ ไร่ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ใน ๔ ด้าน ของจังหวัดอุทัยธานี

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) พืช(แปลง)	๑๔๙/๒๔๗	๑,๕๘๗.๙๐
๒) ข้าว GAP Seed (ราย)	๓๓ / ๕๗	๘๗๔
๓) ประมง	-	-
๔) ปศุสัตว์		
-ฟาร์มที่ได้รับการรับรองใหม่		๒ แห่ง
-ฟาร์มที่ได้รับตรวจติดตาม		๔๑ แห่ง
-ฟาร์มที่รับต่ออายุฟาร์ม		๔๔ แห่ง

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชัยนาท/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี

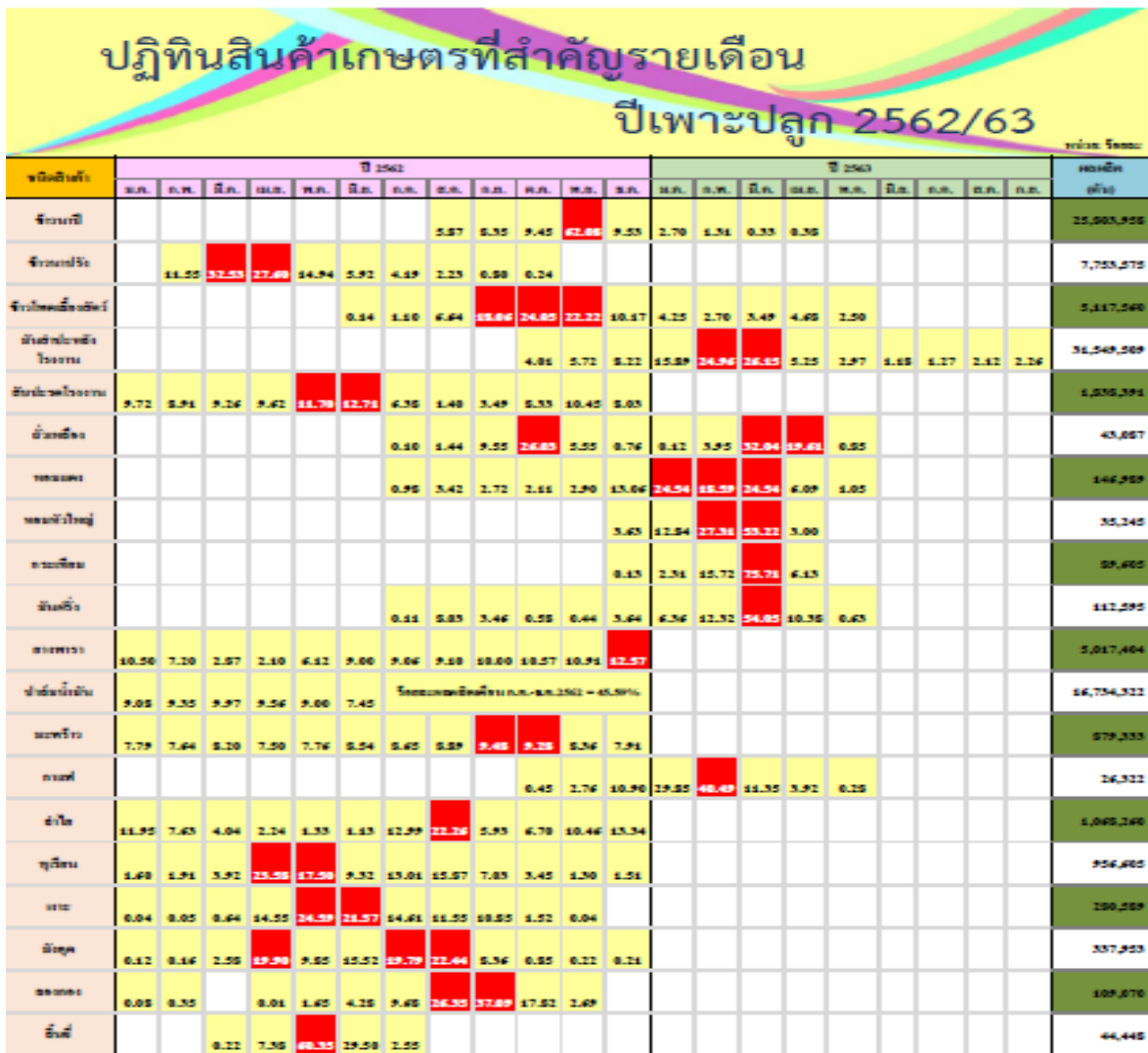
๓.๔.๗ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลสินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
๑....			
...			
๑๐...			

ที่มา.....

๓.๔.๘ การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โทรศัพท 0-2561-2870, อีเมล: csa@doae.go.th
 หมายเหตุ: 1. ข้อมูลการเก็บเกี่ยวรายเดือน 1 เดือนก่อน 2562 ปรับปรุง ณ วันที่ 18 เมษายน 2562
 2. ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลังโรงงาน พริกขี้หนู กล้วยหอม ทุเรียน ผลิตจากปีเพาะปลูก 2561/62

■ ข้อมูลเกี่ยวเกี่ยวรายเดือน
 ■ ข้อมูลเกี่ยวเกี่ยวรายเดือน

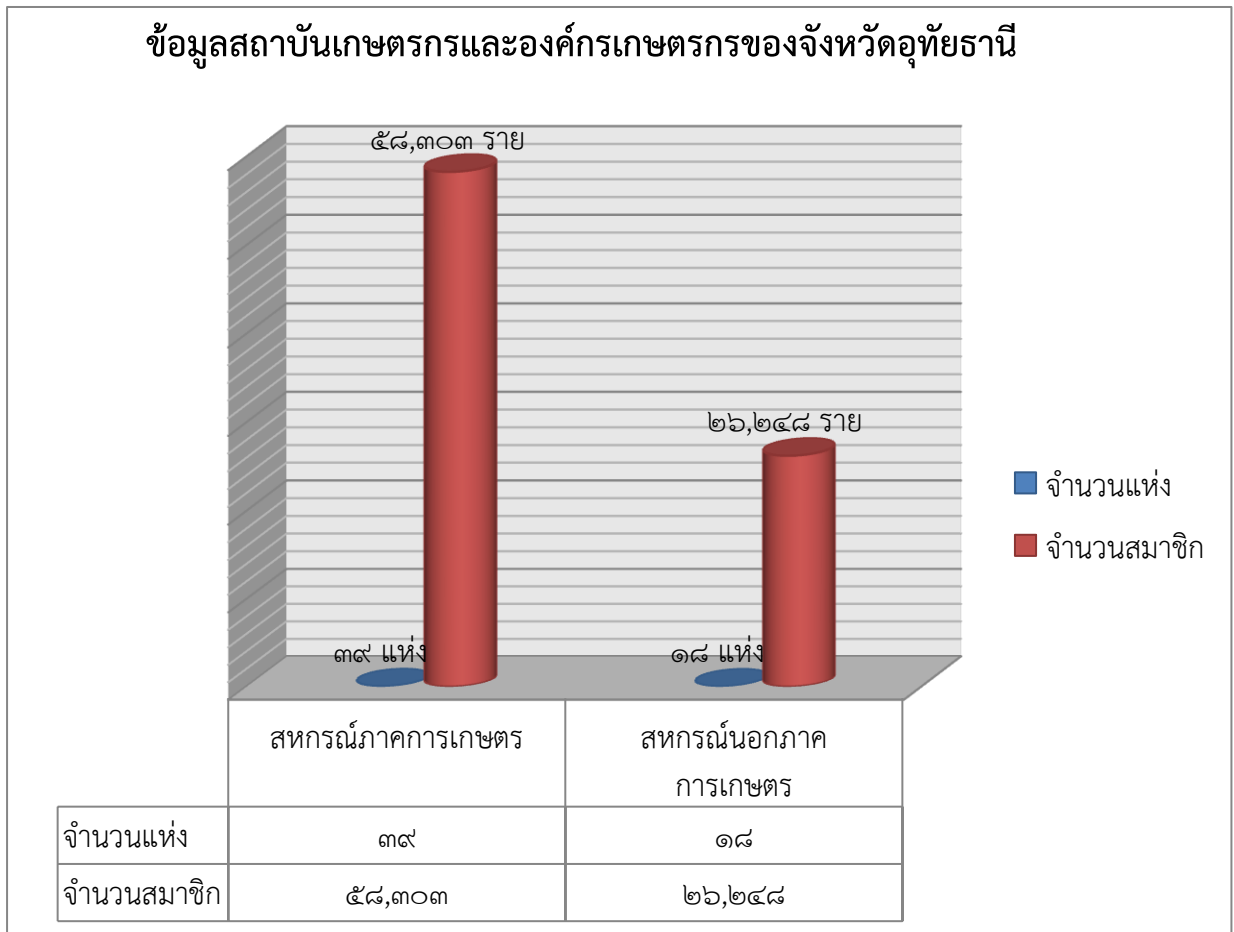
๓.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรของจังหวัดอุทัยธานี

๓.๕.๑ สหกรณ์ จังหวัดอุทัยธานีมีสถาบันเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ สหกรณ์ภาคการเกษตร และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร รวมแล้ว จำนวน ๕๗ แห่ง สมาชิก ๘๔,๕๕๑ คน แบ่งได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรของจังหวัดอุทัยธานี

ลำดับ	ประเภทสหกรณ์	จำนวน/แห่ง	จำนวนสมาชิก(คน)
๑	สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๙	๕๘,๓๐๓
๒	สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๘	๒๖,๒๔๘
รวม		๕๗	๘๔,๕๕๑

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

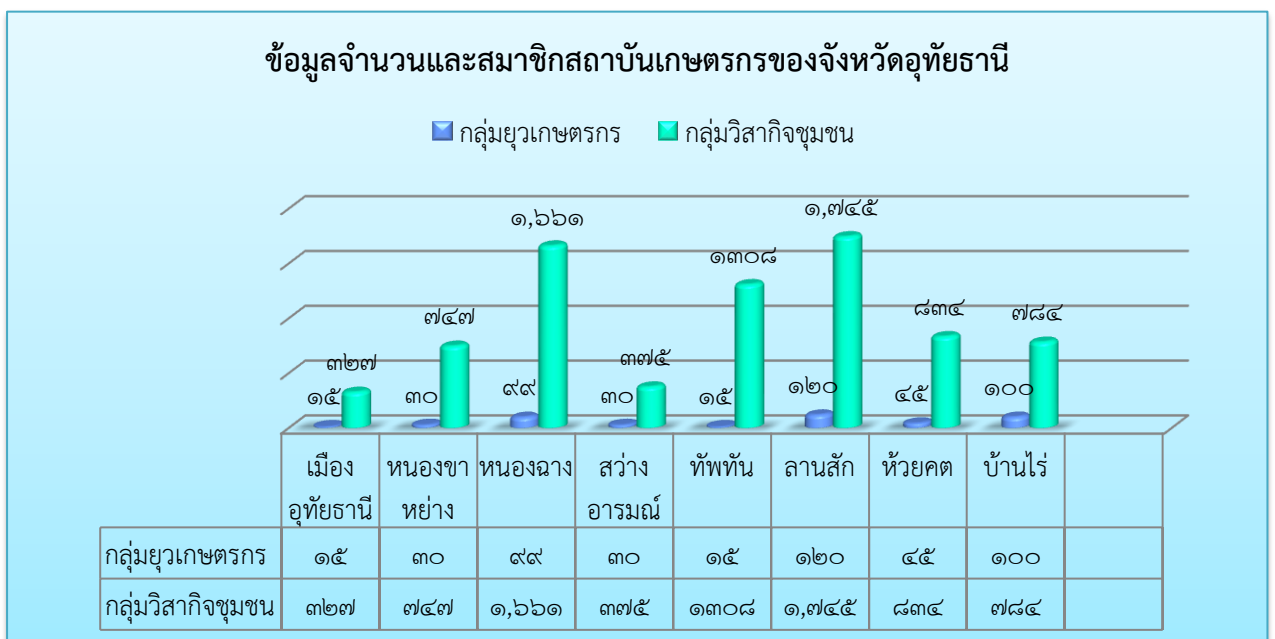

๓.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัด.

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรของจังหวัดอุทัยธานี

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองอุทัยธานี					๑	๑๕	๒๑	๓๒๗
หนองขาหย่าง					๒	๓๐	๕๐	๗๔๗
หนองฉาง					๓	๙๙	๗๗	๑,๖๖๑
สว่างอารมณ์					๒	๓๐	๓๐	๓๗๕
ทัพทัน					๑	๑๕	๑๑๘	๑๓๐๘
ลานสัก	๑	๒๘			๘	๑๒๐	๘๕	๑,๗๔๕
ห้วยคต					๓	๔๕	๒๙	๘๓๔
บ้านไร่					๖	๑๐๐	๖๖	๗๘๔
รวม	๑	๒๘	๐	๐	๒๖	๔๕๔	๔๗๖	๗,๗๘๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

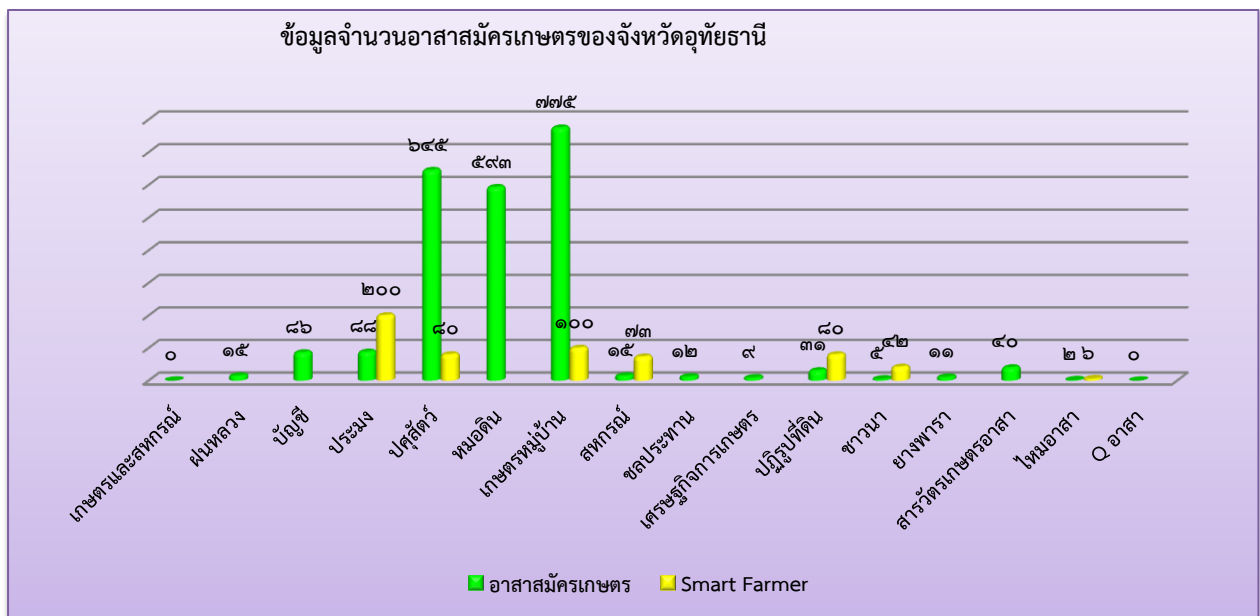
๓.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดอุทัยธานี

จังหวัดอุทัยธานี มีอาสาสมัครในด้านต่างๆ ดังนี้ อาสาสมัครเกษตร, Smart Farmer ,Young Smart Farmer รวมจำนวน ๒,๙๖๓ คน ดังนี้

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดอุทัยธานี

ลำดับที่	อาสาสมัครเกษตร			จำนวน/คน
	หน่วยงาน	อาสาสมัครเกษตร	Smart Farmer Young Smart Farmer	
๑	เกษตรและสหกรณ์	๐		๐
๒	ฝนหลวง	๑๕		๑๕
๓	บัญชี	๘๖		๘๖
๔	ประมง	๘๘	๒๐๐	๒๘๘
๕	ปศุสัตว์	๖๔๕	๘๐	๗๒๕
๖	หมอดิน	๕๙๓		๕๙๓
๗	เกษตรหมู่บ้าน	๗๗๕	๑๐๐	๘๗๕
๘	สหกรณ์	๑๕	๗๓	๘๘
๙	ชลประทาน	๑๒		๑๒
๑๐	เศรษฐกิจการเกษตร	๙		๙
๑๑	ปฏิรูปที่ดิน	๓๑	๘๐	๑๑๑
๑๒	ชานา	๕	๔๒	๔๗
๑๓	ยางพารา	๑๑		๑๑
๑๔	สารวัตรเกษตรอาสา	๔๐		๔๐
๑๕	ไหมอาสา	๒	๖	๘
๑๖	Q อาสา	๐		๐
รวม		๒,๓๒๗	๕๘๑	๒,๙๐๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

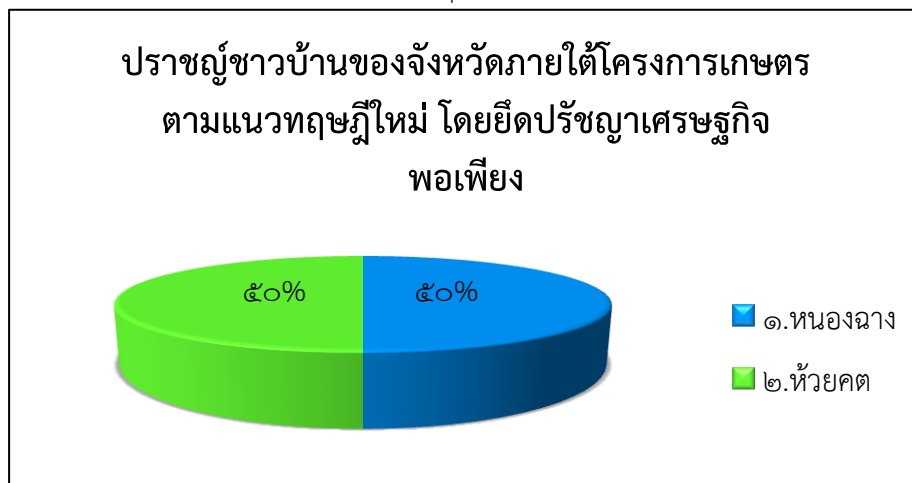

๓.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี) ๓.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน(ราย)
๑.หนองฉาง	๑
๒.ห้วยคต	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

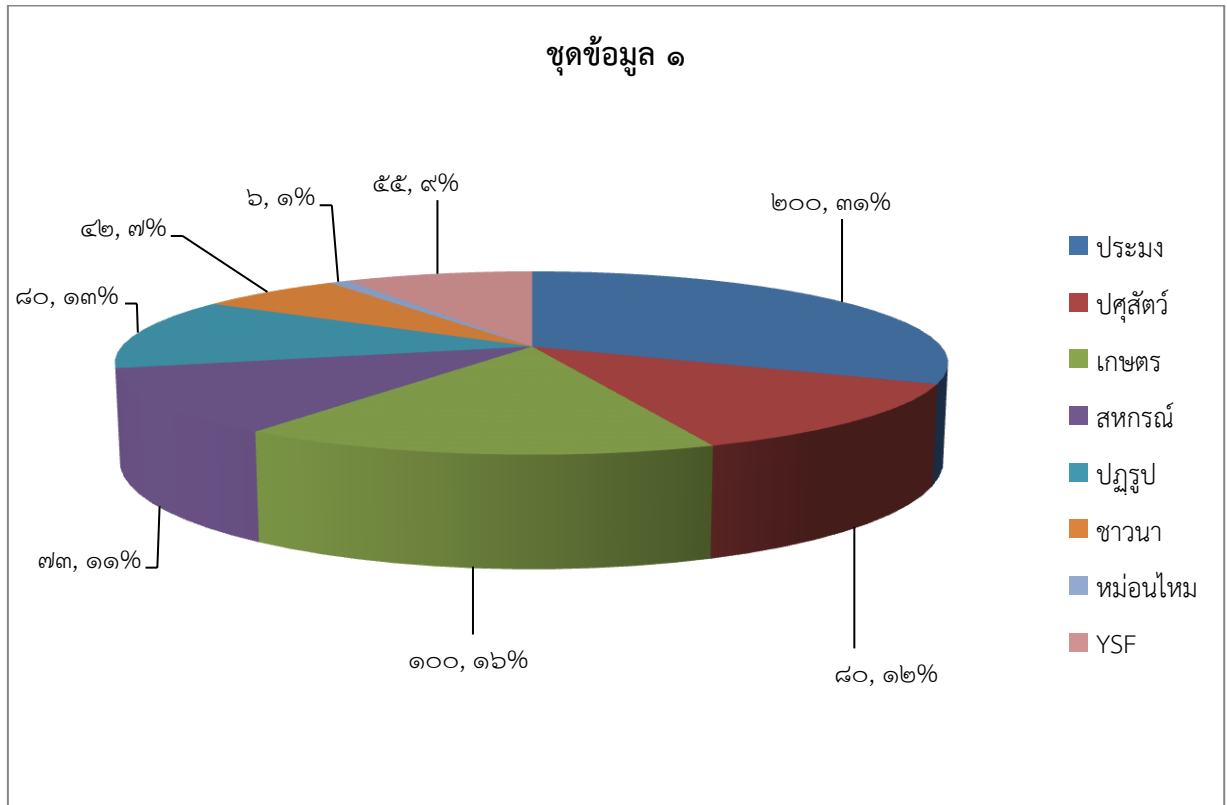

๓.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูล Smart Farmer

อำเภอ	Smart Farmer							YSF
	ประมง	ปศุสัตว์	เกษตร	สหกรณ์	ปฏิรูปที่ดิน	ชวานา ชั้นนำ	หม่อนไหม	เกษตร
เมืองอุทัยธานี	๓๕	๑๐	๑๒	๑๒	๐	๐	๐	๔
หนองขาหย่าง	๐	๑๐	๑๒	๑๑	๐	๕	๐	๓
หนองฉาง	๕๕	๑๐	๑๒	๔	๐	๒๗	๐	๖
สว่างอารมณ์	๓๔	๑๐	๑๒	๑๔	๐	๐	๐	๖
ทัพทัน	๒๘	๑๐	๑๒	๑๕	๐	๐	๐	๑๑
ลานสัก	๐	๑๐	๑๔	๐	๐	๕	๒	๑๔
ห้วยคต	๑๔	๑๐	๑๒	๑๒	๘๐	๕	๐	๖
บ้านไร่	๓๔	๑๐	๑๔	๕	๐	๐	๔	๕
รวม	๒๐๐	๘๐	๑๐๐	๗๓	๘๐	๔๒	๖	๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุทัยธานี

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

๑. วิเคราะห์ปัจจัยภายใน ภายนอก

๑.๑ จุดแข็ง (S)

๑) มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรแปลงใหญ่ แปลงใหญ่ข้าว จำนวน ๒๒ แปลง แปลงใหญ่ไม้ผล ได้แก่ มะม่วงน้ำดอกไม้ จำนวน ๓ แปลง และแปลงใหญ่ถั่วเหลืองฝักสดญี่ปุ่น จำนวน ๒ แปลง นำไปสู่การส่งเสริม และพัฒนาจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ด้านการเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด รวมทั้งแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำจากภาครัฐ

๒) มีการรวมกลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์ ๖ กลุ่มย่อย ๖ อำเภอ และมีการรวมกลุ่มย่อยเป็นกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ในรูปกลุ่ม Cluster ข้าวอินทรีย์ในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ (อุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร และพิจิตร) มีหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุน กระทรวงเกษตร กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการเชื่อมโยงวางแผนการผลิต การตลาด กับตลาดรับซื้อภายนอกที่เป็นบริษัทผู้ส่งออกจำนวน ๕ บริษัท และมีการแก้ไขปัญหาพร้อมกันอย่างเป็นระบบส่งผลให้เกิดศักยภาพในการผลิตและการตลาด

๓) จังหวัดอุทัยธานีมีความโดดเด่นทางด้านกายภาพที่หลากหลาย ทั้งสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศพื้นที่สูงป่าเขา พื้นที่ดอน และพื้นที่ราบลุ่มน้ำสะแกกรัง ส่งผลให้มีความเหมาะสมต่อพืชที่หลากหลายต้องการปลูกข้าว พืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก โดยเฉพาะไม้ผล เช่น ทูเรียน ส้มโอ มะม่วงน้ำดอกไม้ สับปะรด มีการรวมกลุ่มผลิต และมีรสชาติดี ซึ่งแตกต่างจากการผลิตในพื้นที่ทั่วไป ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งเหมาะที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงเกษตรของจังหวัด

๔) มีแหล่งผลิตพืชผักที่มีศักยภาพที่ตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง เป็นแหล่งผลิตที่ต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลานาน และพืชผัก ไม้ผล และไม้ดอกเมืองหนาวที่ตำบลแก่นมะกรูด อำเภอบ้านไร่ ได้แก่ กาแฟ ราบริกา สตรอว์เบอร์รี อะโวคาโด กะหล่ำปลี บ๊อคเคอรี่ รสชาติดีมีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างจังหวัด รวมทั้งเหมาะที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัด

๕) มีความหลากหลายทางด้านพันธุกรรมพืชบริเวณรอบๆแนวเขตป่ามรดกโลกห้วยขาแข้ง ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต และอำเภอลานสัก มีศักยภาพและความเหมาะสมต่อการผลิตพืชสมุนไพรหลากหลายชนิด และปลูกหม่อนเลี้ยงไหมของจังหวัด

๖) จังหวัดอุทัยธานีมีการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยอย่างเป็นระบบมีการบูรณาการและจัดทำ MOU ส่งสินค้าเกษตรปลอดภัยเข้าสู่โรงพยาบาลระดับอำเภอ ๖ แห่ง และมีตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยในโรงพยาบาลทุกอำเภอ และตลาดที่เกิดจากการรวมตัวของชุมชนที่มีชื่อเสียง เช่น ตลาดชาวไร่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

๗) นโยบายกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยได้ชี้เป้าให้จังหวัดอุทัยธานีเป็นเมืองสมุนไพรของเขตสุขภาพที่ ๓ ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๕ จังหวัดของประเทศ เมื่อปี ๒๕๖๐ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับจังหวัด มีโรงรวบรวมและแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้น ๒ แห่ง (อำเภอบ้านไร่ และอำเภอลานสัก) และโรงงานผลิตยาสมุนไพรที่ผ่านมาตรฐาน GMP (โรงพยาบาลหนองฉาง)

๘) มีตลาดนัดโค กระบือ ขนาดใหญ่มีชื่อเสียงระดับประเทศ

๙) มีกลุ่มผู้เลี้ยงปลาแรดในแม่น้ำสะแกกรังที่มีความชำนาญในการเลี้ยงปลาในกระชังสีบอดกันมานานตั้งแต่บรรพบุรุษได้รับการรับรองข้อบังคับทางภูมิศาสตร์เฉพาะถิ่น (Geographical Indication : GI) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ มีลักษณะเด่นคือ เกล็ดหนา หน้างุ้ม เนื้อแน่น นุ่ม รสชาติหวานอร่อย

๑.๒ จุดอ่อน (W)

๑) จังหวัดอุทัยธานีมีแหล่งน้ำชลประทานร้อยละ ๑๑ ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งจังหวัดมีข้อจำกัดด้านภูมิประเทศไม่สามารถขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นได้ พื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ในแต่ละปีมีความเสี่ยงสูงต่อการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เพาะปลูกของจังหวัด

๒) การรวมกลุ่มของเกษตรกรที่สนับสนุนโดยหน่วยงานภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ยังขาดการบริหารจัดการภายในกลุ่มที่เข้มแข็ง เกษตรกรรายย่อยขาดการจดบันทึกบัญชีต้นทุนการผลิต เมื่อได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ เทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ การลดใช้สารเคมี การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐานจึงทำให้เกษตรกรขาดการนำไปปฏิบัติประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสำเร็จและต่อเนื่อง ทำให้เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาการผลิตยังเป็นแบบดั้งเดิมไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง

๓) แม้ว่าจังหวัดอุทัยธานีมีศักยภาพและความหลากหลายด้านการผลิตสินค้าข้าว พืชผัก ไม้ผล และพืชสมุนไพร ส่วนใหญ่มุ่งเน้นผลิตเพื่อป้อนตลาดผู้บริโภคโดยตรง ขาดการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการแปรรูปการบรรจุพืชห่อเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้งการพัฒนาจุดรวบรวมและจำหน่ายสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าให้เข้าถึงผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว

๔) ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูงของเกษตรกรสูงกว่าคู่แข่งของประเทศอื่น ความไม่สมดุลกับต้นทุนและเวลาการดำเนินการในแต่ละกระบวนการผลิตตั้งแต่การเพาะปลูก การรวบรวม และการแปรรูปสภาพเป็นข้าวสาร การจัดสรรผลประโยชน์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการผลิตยังเป็นแบบแยกส่วนขาดจากกัน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีภาวะหนี้สินเพิ่มขึ้น

๕) ต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องปุ๋ยเคมี และสารเคมี พื้ชพาวัตถุดิบ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างประเทศ ทำให้ต้นทุนสูงทำลายสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

๖) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยที่ยังขาดอำนาจในการต่อรองในด้านการตลาด ขาดความเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรที่ครอบคลุมทุกสาขา

๗) ขาดแคลนแรงงานเกษตรในช่วงการผลิตและในกิจกรรมเกษตรบางประเภทเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมากแรงงานภาคเกษตรในพื้นที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญในเรื่องของการทำงานในภาคอุตสาหกรรม/บริการ

๘) เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมการบริหารจัดการน้ำ การปรับปรุงบำรุงดินทำให้ระบบนิเวศขาดความสมดุล แมลงศัตรูธรรมชาติ เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีสารเคมีเกินกว่าอัตราที่กำหนดส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่ำเกิดภาวะหนี้สินต่อเนื่อง

๑.๓ โอกาส (O)

๑) กระแสการต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย และตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งที่เป็นวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่มขึ้นทุกปีทั้งในและต่างประเทศ

๒) นโยบายรัฐบาลกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด มีการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ รวมทั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ได้บรรจุเป้าหมายการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรธรรมชาติ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรอินทรีย์

๓) จังหวัดอุทัยธานีเป็นแหล่งกำเนิดพ่อ แม่พันธุ์กระบือพันธุ์ดีที่มีมูลค่าสูง เป็นที่ต้องการของตลาดภูมิภาคต่างๆกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔) ความได้เปรียบทางด้าน GI ทำให้ปลาแรดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และนักท่องเที่ยวที่เคยรับประทานติดใจในรสชาติที่อร่อยเนื้อแน่น นุ่ม รสชาติ หวานอร่อย ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากการเลี้ยงในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ

๑.๔ อุปสรรค (T)

๑) ภัยธรรมชาติ ความแปรปรวนของสภาพดินฟ้าอากาศ ศัตรู และโรคระบาดที่ส่งผลต่อปริมาณผลผลิต

๒) ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรถูกกำหนด โดยกลไกตลาดเกษตรกรไม่สามารถควบคุมได้

๓) กระบวนการเข้าสู่ตรวจรับรองมาตรฐานโดยเฉพาะเกษตรอินทรีย์มาตรฐานสากล มีข้อจำกัด ในเรื่องเงื่อนไขที่ย่างยากในกระบวนการผลิต การรวบรวม การแปรรูป การจำหน่าย ใช้ระยะเวลาปรับเปลี่ยน ๓ ปี มีค่าใช้จ่ายสูงค่าจ้างตรวจรับรอง เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวพื้นที่เกษตรอินทรีย์ผลผลิตลดลง และเสียหาย

๔) เงื่อนไขและข้อจำกัดขอรับสนับสนุนงบประมาณ งบพัฒนา งบกลุ่มจังหวัด และงบพัฒนาจังหวัด บางข้อเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตร เช่น การสนับสนุนปัจจัยการผลิตขาดความชัดเจนในการตีความหมายเป็นกลุ่มและรายบุคคล การใช้พื้นที่ และการบริหารจัดการรายได้ของกลุ่ม

- ๕) เส้นทางการคมนาคมในไรนาเป็นทางลูกรัง ทำให้เดินทางลำบากในฤดูฝน
- ๖) แผนการจัดการด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมไม่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง
- ๗) กฎหมาย กฎระเบียบล้าสมัย ไม่ทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง
- ๘) ความซ้ำซ้อนของหน่วยงานในการพัฒนาการเกษตร
- ๙) กฎระเบียบของกรมเจ้าท่าเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนมีความยุ่งยากเกษตรกรบางรายไม่มาขึ้นทะเบียน จึงไม่สามารถขึ้นทะเบียนกับกรมประมงได้เมื่อได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติไม่ได้รับการช่วยเหลือ
- ๑๐) พฤติกรรมการบริโภคเนื้อ กระบือ ยังไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคส่วนใหญ่

๒. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๒๐ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>๑.มีการรวมกลุ่ม (แปลงใหญ่/สหกรณ์/กลุ่มเครือข่าย)</p> <p>๒.ความหลากหลายทางกายภาพ/ชีวภาพ</p> <p>๓.ตลาดสินค้าได้รับการยอมรับ (ชาวไฮ้,ตลาดนัดโคษา)</p> <p>๔.เกษตรกรมีความรู้และประสบการณ์</p> <p>๕.มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น (GI)/สายพันธุ์กรรม</p>	<p>W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>๑.พื้นที่ชลประทานน้อย (๑๑% ของพื้นที่การเกษตร)</p> <p>๒.สินค้าเกษตรยังไม่มีมาตรฐาน</p> <p>๓.การบรรจุหีบห่อและตราสินค้ายังไม่เป็นที่สนใจ</p> <p>๔.ต้นทุนสูง/พึ่งพาจากปัจจัยภายนอก</p> <p>๕.ฐานข้อมูลด้านการเกษตรไม่เป็นเอกภาพ และขาดความเชื่อมโยง</p> <p>๖.แรงงานภาคเกษตรขาดแคลนและมีอายุมาก</p>
<p>O โอกาส(ภายนอก)</p> <p>๑.กระแสผู้บริโภคด้านสินค้าปลอดภัย</p> <p>๒.นโยบายรัฐเอื้อต่อการขับเคลื่อนให้ภาคเกษตรพัฒนาขึ้น</p> <p>๓.ต้นทุนทางธรรมชาติ (ป่าไม้/แม่น้ำ/วิถีชีวิต) เหมาะสำหรับการทำเกษตรเชิงท่องเที่ยว</p>	<p>SO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๕O๑,๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์</p>	<p>WO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๒S๒ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการตลาด</p> <p>W๕O๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ</p>

	<p>S๑O๑,๒ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งรวบรวม แหล่งแปรรูป แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับพื้นที่</p> <p>S๕O๑,๒ ส่งเสริมมหกรรมสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัด สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์</p>	
<p>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</p> <p>๑.ความเชื่อด้านศาสนาและวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรบรีโภค (เนื้อ,กระป๋อง)</p> <p>๒.กฎระเบียบไม่ทันสมัย</p> <p>๓.เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก</p> <p>๔.ภัยธรรมชาติ</p> <p>๕.ความผันผวนทางด้านราคา/ราคาสินค้าไม่แน่นอน</p> <p>๖.การรับรองมาตรฐานยุ่งยากและขาดแรงจูงใจ</p>	<p>ST</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๑T๕ สนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในรูปแบบประชารัฐ</p>	<p>WT</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๑T๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรด้านแหล่งน้ำกระจายสู่แหล่งผลิตอย่างทั่วถึง และแก้ปัญหาที่เกิดจากภัยธรรมชาติ</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองเกษตรปลอดภัย รายได้มั่นคง สิ่งแวดล้อมยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

๒.๑ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีคุณภาพมาตรฐานตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๒ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒.๓ การใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่า

๓. เป้าประสงค์ (Goals)

๓.๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีคุณภาพและมาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่ม

๓.๒ ผลผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและต่อเนื่อง กระจายสู่ผู้บริโภคอย่างทั่วถึง

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

พัฒนากระบวนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัยตลอดห่วงโซ่

อุปทาน

เป้าประสงค์

๑) มีแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ที่มีมาตรฐานตั้งแต่การเตรียมความพร้อมจนถึงผ่านการรับรองมาตรฐาน

๒) ส่งเสริมความเข้มแข็งโดย สร้างภาคีเครือข่ายร่วมกับภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับจังหวัด

๓) มีฐานข้อมูลเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ที่เป็นปัจจุบัน และเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

๔) สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ ได้รับการพัฒนา เพื่อเพิ่มมูลค่า

๕) กระจายผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับ ความต้องการผู้บริโภคอย่างทั่วถึง

๖) ให้สินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด สินค้าปลอดภัย และสินค้าอินทรีย์ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค นักท่องเที่ยว/ ผู้ประกอบการอย่างแพร่หลาย

ตัวชี้วัด

๑) จำนวนเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมเพื่อลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ราย/ ปี

๒) พื้นที่เกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ไร่/ ปี ระยะเตรียมความพร้อม และที่ผ่านมาตรฐาน

๓) พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ไร่/ ปี (ระยะเตรียมความพร้อม ระยะปรับเปลี่ยน และผ่านมาตรฐาน)

๔) จำนวนฟาร์มเข้าสู่มาตรฐาน(ระดับปลอดภัยขั้นต้น/ ระดับ GAP/ ระดับอินทรีย์) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าปีละ ๒ ฟาร์ม

๕) มีกลุ่มภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่เข้ามาส่งเสริม และพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ ไม่น้อยกว่า ๒ เครือข่าย/ ปี

๖) มีฐานข้อมูลเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ ที่เป็นปัจจุบัน จำนวน ๑ ฐาน (แยกฐานแต่ละประเภทด้านการผลิต ด้านแปรรูป และด้านการตลาด)

๗) มีจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์ ได้รับการพัฒนา เพื่อเพิ่มมูลค่า ไม่น้อยกว่า ๓ ผลิตภัณฑ์/ ปี

๘) มีแหล่งรวบรวม แหล่งแปรรูป และตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรที่สำคัญ สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ แห่ง

กลยุทธ์

๙) จัดงานมหกรรมสินค้าเกษตรปลอดภัยในระดับจังหวัด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๑) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการตลาด

๒) สนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ในรูปแบบประชารัฐ

๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์

๕) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งรวบรวม แหล่งแปรรูป แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยสินค้าเกษตรอินทรีย์ ในระดับพื้นที่

๖) ส่งเสริมมหกรรมสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัด สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

๑) กลุ่มมีระบบบริหารจัดการที่เข้มแข็ง ตั้งแต่กระบวนการผลิตต้นทางถึงปลายทาง

๒) กลุ่มสามารถพัฒนาตนเองไปสู่เกษตรอินทรีย์ที่เป็นวิถีชีวิตคนอุทัยหรือระบบ PGS

๓) เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรในระดับพื้นที่

ตัวชี้วัด

๑) มีจำนวนกลุ่ม/ เครือข่าย ผู้ผลิตสินค้าเกษตรเข้าสู่กระบวนการพัฒนาที่เข้มแข็ง ตามระบบสหกรณ์ อย่างน้อยปีละ ๒ กลุ่ม

๒) มีจำนวนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนาไปสู่เกษตรอินทรีย์ที่เป็นอัตลักษณ์สอดคล้องกับวิถีชีวิต อย่างน้อยปีละ ๒ กลุ่ม/ ปี

	๓) มีจำนวนกลุ่มเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ และ young Smart Farmer ต้นแบบที่เข้มแข็งในระดับจังหวัด ๒ กลุ่มเครือข่าย
<u>กลยุทธ์</u>	๑) สร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเครือข่ายเกษตรกร ๒) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีระบบบริหารจัดการตรวจรับรองกันเอง เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานปลอดภัย/ ไร้สาร/ อินทรีย์ ๓) พัฒนาเครือข่าย Smart Farmer และ Young Smart Farmer ต้นแบบ ให้เข้มแข็ง
<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓</u>	บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
<u>เป้าประสงค์</u>	๑) เกษตรกรเกิดความยั่งยืนด้านอาชีพเกษตรกรรม และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒) รักษาสิ่งแวดล้อมให้สมดุลและเกิดความยั่งยืน ๓) ทรัพยากรธรรมชาติด้านการเกษตรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร
<u>ตัวชี้วัด</u>	๑) มีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ปีละ ๗๐๐ ไร่ ๒) ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร ไม่น้อยกว่าปีละ ๕๐๐ ไร่ ๓) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ (โคกหนองนา โมเดล) ไม่น้อยกว่าปีละ ๕ ราย ๔) ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติรักษาสิ่งแวดล้อม วัสดุทดแทนพลาสติก และโฟม ผ่านสื่อต่างๆ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ๕) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ปีละ ๑,๐๐๐ ไร่
<u>กลยุทธ์</u>	๑) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ให้เห็นผลในทางปฏิบัติ ๒) ลดปัญหาโลกร้อนและการชะล้างพังทลายของดิน

	๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรด้านแหล่งน้ำกระจายสู่แหล่งผลิต อย่างทั่วถึง และแก้ปัญหาที่เกิดจากภัยธรรมชาติ
<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔</u>	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
<u>เป้าประสงค์</u>	๑) ยกระดับแหล่งผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับจังหวัด ๒) ยกระดับสินค้าปลอดภัย / อินทรีย์ ให้เป็นแหล่งรู้จักของนักท่องเที่ยว
<u>ตัวชี้วัด</u>	๑) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพิ่มขึ้นปีละ ๑ แห่ง ๒) จัดงานเทศกาลท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
<u>กลยุทธ์</u>	๑) ส่งเสริมเกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรที่มีอัตลักษณ์ความโดดเด่นด้าน สินค้าเกษตรพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีชีวิตคนอุทัย ๒) เชื่อมโยงแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย อาหารอินทรีย์ ในเชิงท่องเที่ยว

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑ พัฒนา กระบวนการบริหาร จัดการสินค้าเกษตร ปลอดภัยตลอดห่วงโซ่ อุปทาน	๑.๑ มีแหล่งผลิต สินค้าเกษตร ปลอดภัย และ เกษตรกรอินทรีย์ที่มี มาตรฐานตั้งแต่การ เตรียมความพร้อม จนถึงผ่านการรับรอง มาตรฐาน	๑.๑ จำนวนเกษตรกรที่ผ่าน การฝึกอบรมเตรียมความ พร้อมเพื่อลด ละ เลิก การใช้ สารเคมี ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ราย / ปี	-	๕๐๐	๘๐๐	๑,๐๐๐	๒,๓๐๐	- เกษตร และ สหกรณ์ บูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	๑. ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิต สินค้าเกษตร ปลอดภัย และ เกษตรกรอินทรีย์ ให้ ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับ ความต้องการ ตลาด
		๑.๒ มีจำนวนกลุ่มที่ได้รับการ พัฒนาไปสู่เกษตรกรอินทรีย์ที่ เป็นอัตลักษณ์สอดคล้องกับ วิถีชีวิต อย่างน้อยปีละ ๒ กลุ่ม / ปี	๑	๖	๓	๓	๑๒	๑. พด. ๒. สปก. ๓. มูลนิธิสีบ ๔. สาธารณสุข	๒. ส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มผลิตสินค้า เกษตรให้มีระบบ บริหารจัดการตรวจ รับรองกันเอง เพื่อ เตรียมความพร้อม เข้าสู่มาตรฐาน ปลอดภัย / ไร้สาร / อินทรีย์

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
		<p>๑.๓ พื้นที่เกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ / ปี ระยะเวลาเตรียมความพร้อม และที่ผ่านมาตรฐาน</p> <p>๑.๔ พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ไร่ / ปี (ระยะเวลาเตรียมความพร้อม ระยะปรับเปลี่ยน และผ่านมาตรฐาน)</p> <p>- ข้าวอินทรีย์</p> <p>- พืชผัก</p> <p>- PGS</p> <p>๑.๕ จำนวนฟาร์มเข้าสู่มาตรฐาน(ระดับปลอดภัย ขั้นต้น / ระดับ GAP / ระดับอินทรีย์) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าปี ละ ๒ ฟาร์ม</p> <p>- GFM</p> <p>- GAP</p> <p>- อินทรีย์</p>	<p>๕,๐๐๐</p> <p>๒,๔๒๐</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>๑,๔๘๐</p> <p>๕๐๐</p> <p>๐.๐๒๕</p> <p>๓๕๐</p> <p>๑๐๐</p> <p>๒</p> <p>๑</p>	<p>๑,๗๐๐</p> <p>๕๐๐</p> <p>๑</p> <p>๕๐</p> <p>๑๐๐</p> <p>๒</p> <p>-</p>	<p>๑,๙๐๐</p> <p>๕๐๐</p> <p>๒</p> <p>๕๐</p> <p>๑๐๐</p> <p>๒</p> <p>-</p>	<p>๕,๐๘๐</p> <p>๑,๕๐๐</p> <p>๖</p> <p>๔๕๐</p> <p>๓๐๐</p> <p>๖</p> <p>๑</p>	<p>๑. กษจ. ๒. ศวพ. ๓. ศมช. ๔. มม.</p> <p>๑. กษจ. ๒. ศวพ ๓. พด. ๔. ศมช. ๕.ศวพ.</p> <p>๑. ปศจ. ๒. ปมจ. ๓. ปม.น้ำจืด</p>	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
	๑.๒ ส่งเสริมความ เข้มแข็งโดย สร้าง ภาคีเครือข่าย ร่วมกับภาคเอกชน และภาคประชา สังคม เพื่อส่งเสริม และพัฒนาสินค้า เกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตร อินทรีย์ในระดับ จังหวัด	๑.๖ มีกลุ่มภาคีเครือข่าย ภาคเอกชน และภาคประชา สังคม ที่เข้ามาส่งเสริมและ พัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ ไม่ น้อยกว่า ๒ เครือข่าย/ ปี	๔	๒	๒	๒	๖	๑. สสส. ๒. บริษัทประชารัฐ ๓. มูลนิธิ ๔. มหาวิทยาลัย	๒. สนับสนุนความ ร่วมมือการพัฒนา เกษตรปลอดภัย และ เกษ ต ร อินทรีย์ในรูปแบบ ประรัฐ
	๑.๓ มีฐานข้อมูล เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ที่ เป็นปัจจุบัน และ เชื่อมโยงกันอย่าง เป็นระบบ	๑.๗ มีฐาน ข้อมูล เกษ ต ร ปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ ที่เป็นปัจจุบัน จำนวน ๑ ฐาน(แยกฐานแต่ละประเภท ด้านการผลิต ด้านแปรรูป และด้านการตลาด)	-	๑	๑	๑	๓	เกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับเศรษฐกิจ การเกษตรที่ ๑๒	๓. พัฒนาระบบ ฐานข้อมูลสินค้า เกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตร อินทรีย์ เชื่อมโยง อย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
	๑.๔ สินค้าเกษตร ปลอดภัย และสินค้า เกษตรอินทรีย์ ได้รับความ การพัฒนา เพื่อเพิ่ม มูลค่า	๑.๘ มีจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตร ปลอดภัย / เกษตรอินทรีย์ ได้รับการพัฒนา เพื่อเพิ่ม มูลค่า ไม่น้อยกว่า ๓ ผลิตภัณฑ์/ ปี	๖	๔	๓	๓	๑๐	๑. อุตสาหกรรม ๒. กระทรวง อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อน.)	๔. ส่งเสริมและ สนับสนุนการใช้ ภูมิปัญญา การ วิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม สินค้า เกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตร อินทรีย์
	๑.๕ กระจายผลผลิต สินค้าเกษตรที่มี คุณภาพและ มาตรฐานสอดคล้อง กับความต้องการ ผู้บริโภคอย่างทั่วถึง	๑.๙ มีแหล่งรวบรวม แหล่ง แปรรูป และตลาดจำหน่าย สินค้าเกษตรที่สำคัญสินค้า เกษตรปลอดภัย และสินค้า เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นอย่าง น้อยปีละ ๒ แห่ง	๑๐	๒	๒	๒	๖	๑. กษจ. ๒. สกจ. ๓. พณจ. ๔. สสจ. ๕. อบจ. ๖.ปชส.	๕. ส่งเสริมและ พัฒนาแหล่ง รวบรวม แหล่ง แปรรูป แหล่ง จำหน่ายสินค้า เกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตร อินทรีย์ ในระดับ พื้นที่

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
	๑.๖ ให้สินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด สินค้าปลอดภัย และ สินค้าอินทรีย์ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการอย่างแพร่หลาย	๑.๑๐ จัดงานมหกรรมสินค้าเกษตรปลอดภัยในระดับจังหวัด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๓	๑	๑	๑	๓	๑. สกจ. ๒. กษจ. ๓. ปม. ๔. ปศ. ๕. สสจ. ๖. พณจ. ๗.ปชส.	๖. ส่งเสริมมหกรรมสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัด สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์

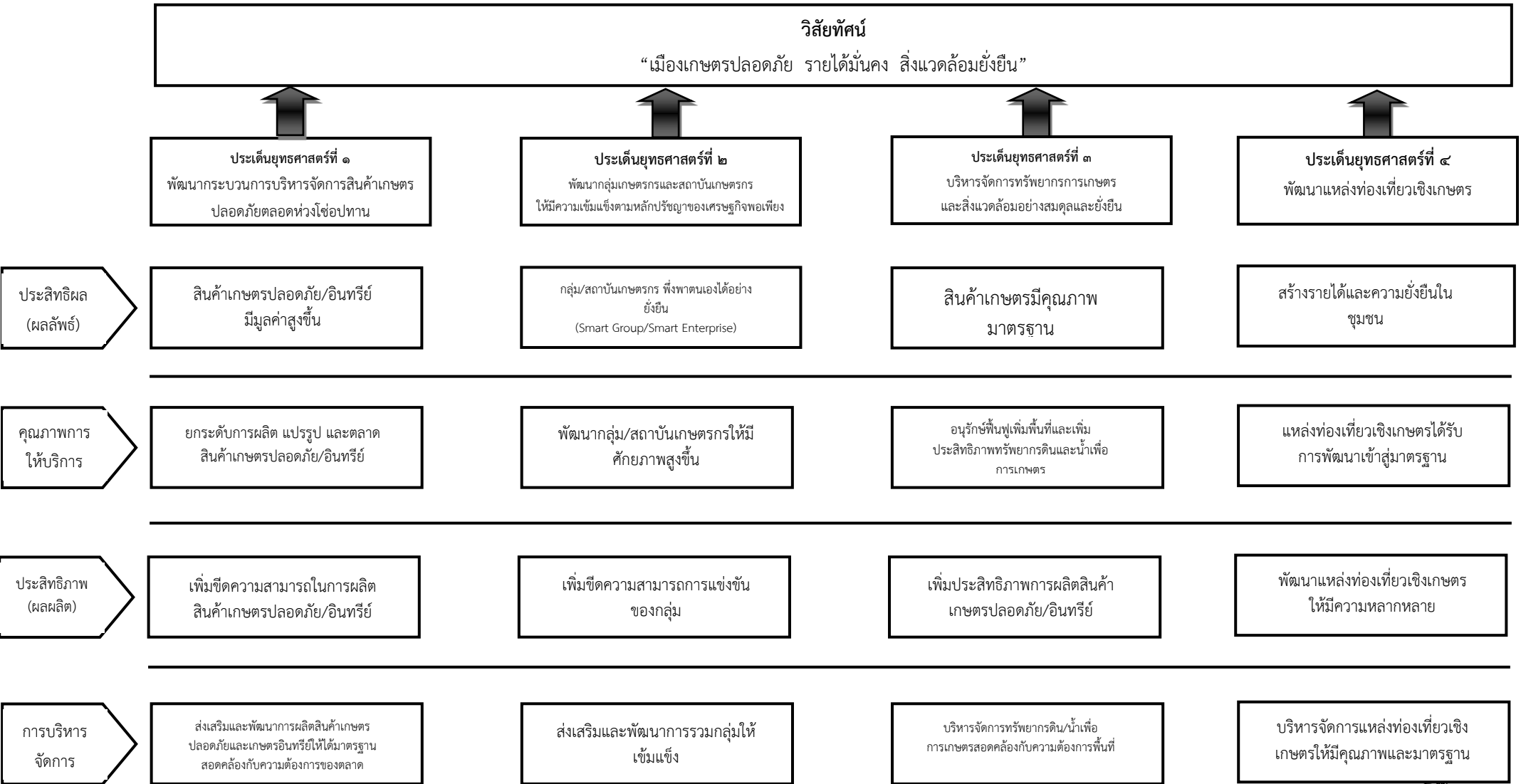
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๒ พัฒนากลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรให้ มีความเข้มแข็งตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	๒.๑ กลุ่มมีระบบ บริหารจัดการที่ เข้มแข็ง ตั้งแต่ กระบวนการผลิตต้น ทางถึงปลายทาง	๒.๑. มีจำนวนกลุ่ม / เครือข่าย ผู้ผลิตสินค้าเกษตรเข้าสู่ กระบวนการพัฒนาที่เข้มแข็ง ตามระบบสหกรณ์ อย่างน้อย ปีละ ๒ กลุ่ม	๓๖	๒	๒	๒	๖	เกษตรและ สหกรณ์บูรณา การร่วมกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	๑. สร้างความเข้มแข็ง กลุ่มเกษตรกร กลุ่ม แปลงใหญ่ กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน และ กลุ่มเครือข่าย เกษตรกร
	๒.๒ เพื่อเป็นกลไก ขับเคลื่อนการพัฒนา ด้านการเกษตรใน ระดับพื้นที่	๒.๒. มีจำนวนกลุ่มเครือข่าย Smart Farmerต้นแบบ และ young Smart Farmer ต้นแบบที่เข้มแข็งในระดับ จังหวัด ๒ กลุ่มเครือข่าย	-	๑	๑	๑	๓	๑.กษจ. ๒.ปศุสัตว์ ๓.ประมง	๓. พัฒนาเครือข่าย Smart Farmerและ Young Smart Farmerต้นแบบให้ เข้มแข็ง

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน	๑.๑ เกษตรกรเกิดความ ยั่งยืนด้านอาชีพ การเกษตรและเป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	๓.๑ มีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ปีละ ๗๐๐ ไร่	๒,๔๗๐	๗๐๐	๗๐๐	๗๐๐	๒,๑๐๐	เกษตร และ สหกรณ์ บูรณา การ ร่วมกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	๑. ส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมยั่งยืน ให้ เห็นผลในทางปฏิบัติ
	๓.๒. รักษาสิ่งแวดล้อม ให้สมดุลและเกิด ความยั่งยืน	๓.๒ ลดการเผาในพื้นที่ การเกษตร ไม่น้อยกว่าปีละ ๕๐๐ ไร่	๓๘๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๑,๕๐๐	๑. พต. ๒. กษจ. ๓. ปชส.	๒. ลดปัญหาโลกร้อน และการชะล้าง พังทลายของดิน
		๓.๓ ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ (โคกหนองนา โมเดล) ไม่น้อย กว่าปีละ ๕ ราย	๒๕	๕	๕	๕	๑๕	๑. สถาบันปิด ทองหลังพระ	
		๓.๔ ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการ ใช้บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติรักษา สิ่งแวดล้อม วัสดุทดแทน พลาสติก และโฟม ผ่านสื่อ ต่างๆ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	-	๑๒	๑๒	๑๒	๓๖	- ปชส.	
	๓.๓. ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเกษตรได้รับการ พัฒนาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของ เกษตรกร	๓.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ ๑,๐๐๐ ไร่	๓,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑. ชป. ๒. ชป.ทับเสลา	๓. พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานการเกษตรด้าน แหล่งน้ำกระจายสู่แหล่ง ผลิตอย่างทั่วถึง และ แก้ปัญหาที่เกิดจากภัย ธรรมชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	รวม ปี ๖๓ - ๖๕	หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๔ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร	๑. ยกระดับแหล่งผลิต สินค้าเกษตรพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับจังหวัด	๑. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพิ่มขึ้นปีละ ๑ แหล่ง	๓	๑	๑	๑	๓	๑. ปม. ๒. กษจ. ๓.ปชส.	๑. ส่งเสริมเกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรที่ มีอัตลักษณ์ความโดดเด่นด้านสินค้าเกษตร พัฒนาให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร วิถีชีวิตคนอุทัย
	๒. ยกระดับสินค้า ปลอดภัย / อินทรีย์ ให้เป็นแหล่งรู้จักของ นักท่องเที่ยว	๒. จัดงานเทศกาลท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	๒	๑	๑	๑	๓	ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด บูรณาการ ร่วมกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	๒. เชื่อมโยงแหล่งผลิต อาหารปลอดภัย อาหารอินทรีย์ ในเชิง ท่องเที่ยว

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	การปรับเปลี่ยนระบบการผลิต	หมายเหตุ
Positioning ๑ พัฒนาระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัยตลอดห่วงโซ่อุปทาน		๓๘,๔๒๑,๘๐๐			
๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ครบวงจร ระยะที่ ๑ (๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)	๔,๒๕๕,๘๐๐	✓	✓	✓	งบจังหวัด
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์สู่สากล	๑๔๕,๙๓๐,๙๘๐	✓	✓		งบกลุ่มจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่สากล	๙๙๖,๗๐๙,๕๐๐	✓	✓		งบกลุ่มจังหวัด
๔. โครงการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผลิตสินค้าสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่า ปี ๖๓-๖๕	๔๐๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๕. โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์สินค้าปลาแรดและความต้องการของตลาด	๔๕๐,๐๐๐	✓			งบจังหวัด
๖. โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าปลาแรด	๔๙๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๗. โครงการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาแรดให้มีมาตรฐาน	๗๙๕,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๘. โครงการส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดสินค้าปลาแรด	๗๒๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๙. โครงการส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี	๒๐๗,๔๐๐	✓			งบจังหวัด
๑๐. โครงการส่งเสริมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี (๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)	๑,๑๖๑,๐๐๐	✓			งบ Function

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	การปรับเปลี่ยน ระบบการผลิต	
Positioning ๒ พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒๐๗,๔๐๐				
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน จังหวัดอุทัยธานี	๒๐๗,๔๐๐	✓			งบจังหวัด
๒. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดข้าวปลอดภัยในสถาบันเกษตรกร จังหวัดอุทัยธานี	๑๑,๕๕๐,๐๐๐		✓		งบกลุ่มจังหวัด
Positioning ๓ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๑,๗๖๑,๐๐๐				
๑. โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๓	๖๐๐,๐๐๐			✓	งบจังหวัด
Positioning ๔ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					

** ในช่องหมายเหตุให้ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ **

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัยตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑) ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัย และ เกษตรอินทรีย์ ให้ได้ มาตรฐานสอดคล้อง กับความต้องการ ตลาด	๑)โครงการส่งเสริม และพัฒนาการผลิต สินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ครบ วงจร ระยะที่ ๑ (๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)	งบจังหวัด			๔,๒๕๕,๘๐๐			๔,๒๕๕,๘๐๐	กษ.	
	๒)โครงการส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์สู่สากล	งบกลุ่ม จังหวัด			๔๘,๖๔๐,๖๖๐	๔๘,๖๔๐,๖๖๐	๔๘,๖๔๐,๖๖๐	๑๔๕,๙๓๐,๙๘๐	กษจ.	
	๓)โครงการส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัยสู่สากล	งบกลุ่ม จังหวัด			๓๓๒,๒๓๖,๕๐๐	๓๓๒,๒๓๖,๕๐๐	๓๓๒,๒๓๖,๕๐๐	๙๙๖,๗๐๙,๕๐๐	กษจ.	
	๔) โครงการส่งเสริม เกษตรอินทรีย์ในเขต ปฏิรูปที่ดินจังหวัด อุทัยธานี (๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)	งบ Function				๔๙๔,๐๐๐	๖๖๗,๐๐๐	๑,๑๖๑,๐๐๐	สปก.	
	๕) โครงการส่งเสริม การเพาะเลี้ยงปลาแรด ให้มีมาตรฐาน	งบจังหวัด				๗๙๕,๐๐๐		๗๙๕,๐๐๐	ปมจ.	

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ	๑) โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์สินค้าปลาแรดและความต้องการของตลาด	งบจังหวัด				๔๕๐,๐๐๐		๔๕๐,๐๐๐	ปมจ.	
๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา การวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์	๑) โครงการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผลิตสินค้าสัตว์น้ำที่ได้รับรองมาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่า ปี ๖๓ - ๖๕	งบจังหวัด				๔๐๐๐,๐๐๐		๔๐๐๐,๐๐๐	ปมจ.	
	๒) โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าปลาแรด	งบจังหวัด					๔๙๐,๐๐๐	๔๙๐,๐๐๐	ปมจ.	
	๓) โครงการพัฒนาระบบพันธุ์ดี	งบจังหวัด			๑,๑๐๓,๖๐๐			๑,๑๐๓,๖๐๐	ปศจ.	
๕) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งรวบรวมแหล่งแปรรูป แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตรอินทรีย์ ในระดับพื้นที่	๑) โครงการส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดสินค้าปลาแรด	งบจังหวัด					๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	ปมจ.	
๖) ส่งเสริมกรรมสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัด สินค้าเกษตรปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์	๑) โครงการส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดสินค้าปลาแรด	งบจังหวัด					๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	ปมจ.	

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม ๕ ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕		หลัก	ร่วม
๑) สร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเครือข่ายเกษตรกร	๑) โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน จังหวัดอุทัยธานี	งบจังหวัด			๑,๑๑๘,๗๐๐			๑,๑๑๘,๗๐๐	กษ.จ.	
๓) พัฒนาเครือข่าย Smart Farmer และ Young Smart Farmer ต้นแบบให้เข้มแข็ง	๑) โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน จังหวัดอุทัยธานี	งบจังหวัด			๑,๑๑๘,๗๐๐			๑,๑๑๘,๗๐๐	กษ.จ.	

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม ๕ ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕		หลัก	ร่วม
๑) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ให้เห็นผลในทางปฏิบัติ	๒) โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓	งบจังหวัด			๖๐๐,๐๐๐			๖๐๐,๐๐๐	พด.	
๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรด้านแหล่งน้ำกระจายสู่แหล่งผลิตอย่างทั่วถึงและแก้ปัญหาที่เกิดจากภัยธรรมชาติ	๑) โครงการอาคารป้องกันตลิ่งแม่น้ำตากแดดเหนือเขื่อนวังร่มเกล้า	งบจังหวัด			๓๐,๐๐๐,๐๐๐			๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
	๒) โครงการส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพรจังหวัดอุทัยธานี	งบจังหวัด			๒๐๗,๔๐๐			๒๐๗,๔๐๐	กษ.จ	

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ยุทธศาสตร์ที่.....

กลยุทธ์ที่.....

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	
๔. เป้าหมาย	
๕. พื้นที่ดำเนินการ	
๖. กิจกรรมหลัก	
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	
๙. งบประมาณ	
๑๐. ผลผลิต (Output)	
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	

เฉพาะงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานีที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูลศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

ข้อมูลระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูลสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูลศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

ที่	อำเภอ	จำนวนศูนย์หลัก/ศูนย์เครือข่าย		จุดเด่นศูนย์หลัก
		ศูนย์หลัก	ศูนย์เครือข่าย	
๑	เมืองอุทัยธานี	๑	๑๐	ข้าว
๒	ทัพทัน	๑	๑๐	ข้าว
๓	หนองฉาง	๑	๑๖	ข้าว
๔	ลานสัก	๑	๑๐	ข้าว
๕	ห้วยคต	๑	๑๐	ข้าว
๖	หนองขาหย่าง	๑	๑๐	ข้าว
๗	สว่างอารมณ์	๑	๕	มันสำปะหลัง
๘	บ้านไร่	๑	๑๒	อ้อย
รวม		๘	๘๓	

ข้อมูลศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

ที่	ชื่อศูนย์การเรียนรู้	ที่ตั้ง/ชื่อเกษตรกรต้นแบบ	จุดเด่น/กิจกรรมของศูนย์เรียนรู้
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.ทัพทัน อ.ทัพทัน (ข้าว)	นายสันทัต วัฒนกุล บ้านตาลแถว เลขที่๙๙ หมู่ที่ ๘ ต.ทัพทัน อ.ทัพทัน จ.อุทัยธานี โทร ๐๘๑-๘๘๓๕๗๙	๑. เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยการลดปุ๋ยเคมี และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย โดยการบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ และการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก ๓. การบริหารจัดการมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ
๒	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.หนองจอก อ.บ้านไร่ (อ้อย)	นายเกิน ชันวิชัย เลขที่ ๒๐๖ ม.๕ ต.หนองจอก อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี โทร ๐๘๘-๘๑๗๕๘๗๑	๑. เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงานโดยการปลูกอ้อยร่องห่าง การนำระบบน้ำหยดมาใช้เพื่อประหยัดน้ำ ๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยหวานถั่วเขียวระหว่างร่องอ้อย ๓. การบริหารจัดการมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ
๓	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.หาดทอง อ.เมือง (ข้าว)	นายฉลอง ชังบิน บ้านสะพานหิน หมู่ที่ ๓ ต.หาดทอง อ.เมือง จ.อุทัยธานี โทร ๐๙๑-๗๖๙๘๔๒๘	๑. เทคโนโลยีการลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อเป็นการลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืช โดยใช้สารชีวภัณฑ์ ๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยการแปรสภาพเมล็ดพันธ์เพื่อเพิ่มมูลค่าการบำรุงดินด้วยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ๓. การบริหารจัดการมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ
๔	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.ประดู่ยืน อ.ลานสัก (ข้าว)	นางพิสมัย ชูศักดิ์ บ้านหนองปลาไหล หมู่ที่ ๑๐ ต.ประดู่ยืน อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี โทร ๐๘๑-๗๔๐๓๓๐๗	๑. การลดต้นทุน การลดเมล็ดพันธุ์ในการปลูก ลดการใช้ปุ๋ยเคมี โดยใช้ปุ๋ยน้ำหมัก ๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยการทำนาต้นเดียวโดยใช้ระยะห่างระหว่างแถว ๒๐ ซม. ระหว่างต้น ๒๐ ซม. ๓. การบริหารจัดการมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ และมีแปลงนาสาธิตให้ศึกษาดูงาน

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ที่	ชื่อศูนย์การเรียนรู้	ที่ตั้ง/ชื่อเกษตรกรต้นแบบ	จุดเด่น/กิจกรรมของศูนย์เรียนรู้
๕	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ต.บ่อ่างอ.สว่างอารมณ์ (มันสำปะหลัง)	นายอำนาจ ฐูปูชา บ้านหนองสีเหลือง หมู่ที่ ๑๑ ต.บ่อ่าง อ.สว่างอารมณ์ จ.อุทัยธานี โทร ๐๘๖-๐๙๗๖๔๘๑	๑. เทคโนโลยีการลดต้นทุนการใช้จ่ายตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อเป็นการลดการใช้จ่ายเคมี ๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยมีการบริหารจัดการน้ำโดยการใช้ระบบน้ำหยดเพื่อเพิ่มผลผลิต ๓. การบริหารจัดการ
๖	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว) ต.หลุมเข้า อ.หนองขาหย่าง จ.อุทัยธานี	นายอนันต์ เครือทอง บ้านหนองกาหลง หมู่ที่ ๔ ต.หลุมเข้า อ.หนองขาหย่าง จ.อุทัยธานี โทร ๐๘๘-๔๑๖๔๗๓๒	เทคโนโลยีการลดต้นทุนการปลูกพืชสดบำรุงดิน/ผลิตสาร ชีวภัณฑ์และสมุนไพรป้องกันกำจัดแมลง
๗	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว) ต.เขาบางแกรก อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี	นายวิเชียร กิตา บ้านป่าเลา หมู่ที่ ๓ ต.เขาบางแกรก อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี โทร ๐๘๒-๘๗๘๕๔๕๘	๑. เทคโนโลยีการลดต้นทุน การใช้จ่ายตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อเป็นการลดการใช้จ่ายเคมี ปุ๋ยสั่งตัด การกำจัดศัตรูพืชด้วยการจัดการน้ำแบบแห้งสลับเปียกลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืช โดยใช้สารชีวภัณฑ์ ๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยการเลือกเมล็ดพันธุ์ดีในอัตราที่เหมาะสมตามวิธีการปลูกการวางแผนการทำนาที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวปลอดภัยตามระบบการผลิตแบบ GAP Grain ๓. การบริหารจัดการมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ
๘	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว) ต.สุขฤทัย อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี	นายวิเชียร จบศรี เลขที่ ๒๐๘ หมู่ที่ ๒ ต.สุขฤทัย อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี โทร ๐๘๖-๒๐๑๔๓๘๕	๑. เทคโนโลยีการลดต้นทุนการใช้จ่ายตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อเป็นการลดการใช้จ่ายเคมี ปุ๋ยสั่งตัดลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืช โดยใช้สารชีวภัณฑ์ ๒. การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยการบำรุงดิน ๓. การบริหารจัดการมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดอุทัยธานี

แปลงใหญ่ทั้งหมด 57 แปลง
เกษตรกร 3,796 ราย
พื้นที่ 70,137 ไร่

- อ.เมืองอุทัยธานี 5 แปลง
- อ.หนองขาหย่าง 2 แปลง
- อ.หนองฉาง 21 แปลง
- อ.ทัพทัน 5 แปลง
- อ.สว่างอารมณ์ 4 แปลง
- อ.ลานสัก 9 แปลง
- อ.ห้วยคต 7 แปลง
- อ.บ้านไร่ 4 แปลง

ข้าว	14 ชนิดสินค้า
ข้าวโพด	22 แปลง
มันสำปะหลัง	3 แปลง
อ้อย	8 แปลง
ถั่วเหลือง/ถั่วเขียว	5 แปลง
มะม่วง	2 แปลง
หมอนไหม	3 แปลง
พืชผัก	1 แปลง
สับปะรด	2 แปลง
กระเทียม	3 แปลง
โคเนื้อ	4 แปลง
ปลาแรด	1 แปลง
ปลาดูราย	1 แปลง
แพะแกะ	1 แปลง

ข้อมูลจัดขึ้น

จัดขึ้นคุณภาพปี 61

- จำนวน 42 แปลง
- A = 16 แปลง
- B = 9 แปลง
- C = 17 แปลง

แปลงมี 69 - 7 แปลง
แปลงมี 60 - 26 แปลง
แปลงมี 61 - 21 แปลง
แปลงมี 62 - 3 แปลง

แปลงใหญ่ทั้งหมด 9 แปลง
เกษตรกร 871 ราย
พื้นที่ 14,092 ไร่
6 ชนิด (โคเนื้อ/มันสำปะหลัง/หมอนไหม/ข้าว/พืชผัก/มะม่วง)

แปลงใหญ่ทั้งหมด 4 แปลง
เกษตรกร 224 ราย
พื้นที่ 5,742 ไร่
3 ชนิด (มันสำปะหลัง/ข้าว/อ้อย)

แปลงใหญ่ทั้งหมด 5 แปลง
เกษตรกร 510 ราย
พื้นที่ 10,186 ไร่
3 ชนิด (ข้าว/มะม่วง/กระเทียม)

แปลงใหญ่ทั้งหมด 5 แปลง
เกษตรกร 280 ราย
พื้นที่ 3,797 ไร่
4 ชนิด (ข้าว/ปลาแรด/กระเทียม/ปลาดูราย)

แปลงใหญ่ทั้งหมด 7 แปลง
เกษตรกร 342 ราย
พื้นที่ 5,821 ไร่
5 ชนิด (มันสำปะหลัง/ข้าว/สับปะรด/อ้อย/พืชผัก)

แปลงใหญ่ทั้งหมด 21 แปลง
เกษตรกร 1,354 ราย
พื้นที่ 27,313 ไร่
6 ชนิด (ข้าว/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/ถั่วเหลือง/ถั่วเขียว/มันสำปะหลัง/อ้อย)

แปลงใหญ่ทั้งหมด 2 แปลง
เกษตรกร 65 ราย
พื้นที่ 1,104 ไร่
2 ชนิด (กระเทียม/ข้าว)

แปลงใหญ่ทั้งหมด 4 แปลง
เกษตรกร 150 ราย
พื้นที่ 2,082 ไร่
สินค้า 4 ชนิด (แพะแกะ/สับปะรดมันสำปะหลัง/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)

แปลงที่ได้รับสินเชื่อแล้ว 19 แปลง รวมวงเงิน 120,115 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของจำนวนแปลงใหญ่ทั้งหมด

สถานการณ์สินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดอุทัยธานี

ด้านพืช

422 ราย 474 แปลง 5,064.2 ไร่
กลุ่ม (สหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย/
แปลงใหญ่) จำนวน 57 แปลง
จำนวน 8 อำเภอ

มาตรฐานอินทรี

1. ข้าวอินทรี 185 ราย 206 แปลง 2,470.25 ไร่

มาตรฐานปลอดภัย

2. ข้าวปลอดภัย 50 ราย 60 แปลง 974 ไร่
3. ไม้ผลปลอดภัย 145 ราย 147 แปลง 1,580 ไร่
4. พืชผักปลอดภัย 51 ราย 61 แปลง 39.85 ไร่

ปศุสัตว์ปลอดภัย

91 ราย 140 โรงเรือน 1,815,265 ตัว

1. ไก่เนื้อ 69 ราย 101 โรงเรือน 1,568,000 ตัว
2. ไก่ไข่ 2 ราย 4 โรงเรือน 35,000 ตัว
3. สุกร 20 ราย 35 โรงเรือน 212,265 ตัว

ประมงปลอดภัย

1. มาตรฐาน SLF 123 ราย พื้นที่ 165.61 ไร่
(138 กระชัง, 164 บ่อ)
2. มาตรฐาน GAP 4 ราย พื้นที่ 185.65 ไร่
(8 กระชัง, 2,468 บ่อ)

ข้อมูล ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2562

ข้าวอินทรี 49 ราย 56 แปลง 391.5 ไร่
พืชปลอดภัย 84 ราย 90 แปลง 1,384.5 ไร่
ปศุสัตว์ปลอดภัย 13 ราย 16 โรงเรือน 221,500 ตัว
(SLF) 38 ราย 31.75 ไร่ / (GAP) 0 ราย 0 ไร่

ข้าวอินทรี 50 ราย 13 แปลง 155 ไร่
พืชปลอดภัย 10 ราย 12 แปลง 2.98 ไร่
ปศุสัตว์ปลอดภัย 8 ราย 11 โรงเรือน 142,000 ตัว
(SLF) 11 ราย 6 ไร่ / (GAP) 1 ราย 18 ไร่

ข้าวอินทรี 25 ราย 29 แปลง 816 ไร่
พืชปลอดภัย 35 ราย 37 แปลง 520.6 ไร่
ปศุสัตว์ปลอดภัย 2 ราย 3 โรงเรือน 47,500 ตัว
(SLF) 6 ราย 18 ไร่ / (GAP) 0 ราย 18 ไร่

ข้าวอินทรี 13 ราย 13 แปลง 155 ไร่
พืชปลอดภัย 38 ราย 38 แปลง 47 ไร่
ปศุสัตว์ปลอดภัย 11 ราย 18 โรงเรือน 209,750 ตัว
(SLF) 72 ราย 109.9 ไร่ / (GAP) 3 ราย 167.6 ไร่

ข้าวอินทรี 21 ราย 21 แปลง 243 ไร่
ปศุสัตว์ปลอดภัย 6 ราย 11 โรงเรือน 156,000 ตัว

ข้าวอินทรี 23 ราย 27 แปลง 157 ไร่
พืชปลอดภัย 27 ราย 29 แปลง 324.4 ไร่
ปศุสัตว์ปลอดภัย 22 ราย 27 โรงเรือน 326,000 ตัว

